WASHINGTON DC 200
NEWS U - 6
DRAUGAS, CHI. IL 60629

THE LIBRARY
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20025

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXVIII Kaina 15 c. KETVIRTADIENIS — THURSDAY, BIRŽELIS — JUNE 13, 1974 Nr. 137

KREMLIUS ŽIŪRI SU PAVYDU

Kur rusai apsiskaičiavo, kad Egipto dėmesys nukrypo į Ameriką?

KAIRAS. — Egipto užsienio reikalų ministeris Ismail Fahny netrukus važiuos į Maskvą ir sutars, kur ir kada susitiks prezidentas Sadatas ir Maskvos viešpačiai. Tokio susitikimo su Sadatu nori Kremlius, nori atsverti Nixono kelionę į Vid. Rytus.

"Chicago Tribune" Maskvos korespondentas McGuire rašo, jog Nixono sutikimas Egipte, kaip anų laikų faraono, bus labai atidžiai ir su pavydu sekamas Leonido Brežnevo. Vienas korespondento užkalbintas arabas sako: "Galėjo vienu atveju taip būti sutiktas ir Brenževas, jis buvo kviečiamas kelis kartus, bet nesutiko atvažiuoti. Mes nežinome, kodėl. Bet nuostabiai greit istorijoj pasikeičia politika".

Kažkur Kremlius apsiskaičiavo, ir 1972 liepos 18 Sadatas liepė visiems rusams, 20,000 patarėjų ir instruktorių išsikraustyti. Kodėl? McGuire mini kelias priežastis:

1. Rusai arabams buvo reikalingi tik ruošiantis karui, bet jie nuo to pavargo ir nori taikos, nori atstatyti savo kraštus, pakelti ekonominį gyvenimą, o tai gali padaryti tik su Amerikos ir Vakarų pagalba;

2. Fanatiški rusų vadai norėjo išplėsti savo įtaką Viduriniuose Rytuose, vidaus ir užsienio politikoj. Tą pastebėjo arabai ir ėmė jais nepasitikėti ir susirūpino dėl nesuprantamų rusų tikslų;

3. Fanatiški muzulmonų vadai labai priešingi ir bijo rusų ateistinės politikos;

4. Vakarietiškos orientacijos arabai nori ir vakarietiško gyvenimo stiliaus. Vakarų pasaulio prekės labai grobstomos, kai sovietų nustumiamos.

Nemanoma, kad sovietai supasuotų ir neieškotų, kur galima dar užsikabinti. Tokia vieta yra Irakas, kuris turi ginčų su Iranu. Rusų bosai gali savo dėmesį nukreipti į Arabų įlanką, kai Sueso kanalas bus atidarytas.

Išcenzūravo televizijos vaidinimą

LISABONA. — Portugalijos televizijos stotys rodė vaidinimą, betarpiškai perduodamą iš teatro, ir viena scena karinės juntos atstovo vidury vaidinimo buvo sulaikyta, nebuvo transliuojama. Toj scenoj turėjo būti parodyta, kad Portugalijos patriarchas, aukščiausias katalikų Bažnyčios hierarchas, laimina slaptąją policiją.

LONDONAS. — Londono "Daily Mirror" įdėjo kartūną, kuriame Nixonas arabų šalyje išlipa iš lėktuvo, o jį pasitikęs šeichas jam saako: "Pasilik pas mus ir prašyk politinio azylio".

Tradicijos, kurių dažnas pasigenda šiame krašte. Atlaidų procesija Bavarijos laukais

Šventojo Antano koplytėlė. Nežinomo lietuvių liaudies menininko darbas. Šedekonių km., Joniškio apylinkėj

KINAI AFRIKOJ PRAVEDĖ GELEŽINKELĮ

Hamburgas. Iš neseniai Afrikoje įkurtos Tanzanijos respublikos atėjo žinios apie didžiules iškilmes, kurios neseniai buvo suruoštos Tun-duma mieste, Zairo valstybės pasienyje. Vietiniai afrikiečiai, drauge su kinais, iškilmingai palydėjo pirmąjį traukinį į Zambiją. Tūkstančiai gyventojų šaukė laisvės šūkius — uhuru, vaikai šoko prieš paveikslus savo krašto prezidentų Kaundos, Nyerere ir komunistinės Kinijos Mao. Visi kalbėtojai pabrėžė, kad šis momentas yra svarbiausias nuo šių kraštų nepriklausomybės paskelbimo laikų.

Naujasis geležinkelis pietinės Afrikos srityje yra 1850 kilometrų ilgio ir vadinasi "Didysis Uhuru geležinkelis". Jis jungiasi su Tan - Sam geležinkelio linija ir su kitais svarbiais punktais.

Afrikiečiai inžinieriai buvo paruošę pirmąjį geležinkelio statybos projektą ir apskaičiavę, kad jį būtų galima pastatyti per 10 - 15 metų. Komunistinės Kinijos specialistai paruošė naujus planus ir statybos laiką sutrumpino ligi šešerių metų. 1970 m., praėjus tik vienam mėnesiui nuo sutarties pasirašymo, Mao atsiuntė į Dares - Salamo uostą Tanzanijoje pirmą savo laivą su geležiniais bėgiais, buldozeriais ir kinais specialistais bei darbininkais. Šį laivą kiek vėliau pasekė daugybė kitų laivų, su naujais žmonėmis, įrenginiais ir reikmenimis.

Dirbo 20,000 kinų

Naująjį Pietų Afrikos geležinkelį statė 20,000 kinų ir 40,000 afrikiečių darbininkų. Ketverius metus jie įtemptai dirbo kepdami saulėje, mirkdami prakaite, miegodami labai kukliose palapinėse ar tiesiog lauke. Tuo tarpu, kai afrikiečiai, nuolat žvilgčiodavo į savo laikrodžius, nekantriai laukdami darbo pabaigos, kantrūs kinai dirbdavo ir darbo valandoms užsibaigus. Dirbdami ne penkias, bet visas septynias dienas per savaitę, jie geležinkelio statybos planą įvykdė per ketverius metus, vietoj užplanuotų šešerių.

Naujosios geležinkelio linijos kinams kaštavo apie pusę bilijono dolerių. Mokėjimo terminą jie išdėstė trisdešimčiai metų, prade dant 1983 metais.

Auga kom. Kinijos populiarumas

Naujuoju geležinkeliu bus pervežami ne tiktai keleiviai, bet ir gausios pietinės Afrikos naujųjų kraštų žaliavos, ypač geležies rūda ir varis. Be abejo, geležinkelis duos nemaža pajamų ir padės afrikiečiams greičiau pasiekti aukštesnį gyvenimo standartą. Deja, prieš tai dar teks išspręsti visa eilė politinių problemų, kurios jau dabar iškyla su Portugalijos kolonijų imperijos likvidacija.

Politiniu požiūriu 1850 km geležinkelio linija, pastatyta rekordiniu laiko greičiu ir, palyginti, mažomis išlaidomis, be galo pakėlė komunistinės Kinijos autoritetą ekonomiškai neišsivysčiusių Afrikos tautų tarpe. Lygiagrečiai nukrito Sovietų Sąjungos autoritetas. (bk)

Komunistinės Kinijos pastatyto naujojo geležinkelio linijos pietinėje Afrikoje, einančio per Zambiją ir Tanzaniją, atidarymo iškilmės. Džiaugdamiesi afrikiečiai sutinka pirmąjį traukinį

Bendr. rinkos kaltinimai Rytams

BONNA. — Europos Bendrosios rinkos užsienio reikalų ministeriai apkaltino Rytų bloką dėl nebuvimo pažangos Saugumo konferencijoje. Po dviejų dienų savo konferencijos devyni ministeriai pareiškė nepasitenkinimą dėl nebuvimo jokio progreso Genevoje, kur 35 valstybių atstovai mėgina sudaryti sąlygas viršūnių suvažiavimui ir greičiau baigti derybas.

Pareiškime tiesiogiai neminima nei Sovietų Sąjunga, nei jos satelitai, bet visiems aišku, apie ką kalbama, kai minimi tie, kurie "priešinasi didesniam žmonių kontaktui, informacijai ir kultūriniam bendradarbiavimui bei sudarymui sąlygų, kad būtų mažesnis pavojus kariniam užpuolimui". Iš visko atrodo, jog sovietai jau taip labai nereikalauja nei viršūnių suvažiavimo, kaip anksčiau, žinodami, kad prieš tai reikės padaryti didesnių nuolaidų, o jų daryti nenori.

BRIUSELIS. — Europos Bendrosios rinkos valstybės greit pradės svarstyti, kokiu būdu galima padėti Italijai jos finansiniuose sunkumuose.

Kariniams reikalams sumų nesumažins

WASHINGTONAS. — Senatas 84:6 balsais patvirtino 21.8 bil. dolerių naujiems ginklams. Visos pastangos išlaidas sumažinti nepraėjo. Vieno balso persvara buvo atmestas siūlymas Vietnamo karinę pagalbą sumažinti iki 750 mln. dolerių, palikdamas 900 mil. dolerių. Atstovų rūmai karinei pagalbai numatė didesnę sumą — 1.1 bil. dolerių, o Nixonas Vietnamui buvo prašęs 1.6 bil. dol.

Prie šio įstatymo buvo prijungta sen. Henry Jacksono formulė, kad sovietams negalima parduoti kompiuterių ir kitų technologinių išradimų, jeigu Pentagonas pripažins, kad tai gali padidinti komunistinių kraštų karinę galybę.

WASHINGTONAS. — Senatas nubalsavo neleisti daryti bandymų su Minuteman raketomis iš Montanos bazių virš šiaurės vakarų valstijų. Tokio draudimo labiausiai ir norėjo tos valstijos.

WASHINGTONAS. — Prez. Nixono advokatai kreipėsi į Aukščiausiąjį teismą, kad išaiškintų, ar grand jury, kuris Nixoną irgi įvelia su tais, kurie stengėsi nuslėpti Watergate faktus, turi teisę taip daryti.

"TIK PIRAMIDĖS NEPAJUDĖJO"

Du milijonai egiptiečių susirinko sutikti Nixono

KAIRAS. — Nixono laukti į Kairo aerodromą susirinko 2 milijonai žmonių, o kiekvienas egiptietis buvo nutraukęs savo kasdieninę rutiną ir sutikimą sekė nors per televiziją ar radiją. "Tik piramidės iš savo vietų nepajudėjo", sakė CBS pranešėjas iš Kairo. Didesnio entuziazmo Egiptas 6 tūkstančių metų istorijoj nebuvo, tvirtina UPI.

Prez. Nixono lėktuvas palietė žemę 6:43 val. ryto (Chicagos laiku). Pasitiko Sadatas, prieš tai paskelbęs, kad atgaivinamas Amerikos universitetas Kaire, uždarytas 1967. Po sveikinimo kalbų, himnų, garbės sargybos apžiūrėjimo, abu prezidentai atviram automobily važiavo į Kubbeh rūmus, kur vakare buvo ir iškilmingi pietūs ir sveikinimai. Savo kalbose abu prezidenti pripažino, kad tai "didelė diena, kuri pakeis abiejų valstybių santykius ilgiems amžiams".

Kairas buvo dekoruotas ne tik Amerikos vėliavom, bet ir Nixono portretais. Praktiškai gyvenimas ir susisiekimas mieste buvo sustojęs. Sutikimas toli prašoko irgi iškilmingą sutikimą prieš dešimtmetį tada buvusio sovietų Chruščiovo.

Stipri reakcija dėl Kissingerio

WASHINGTONAS. — Sen. Goldwateris ir kiti jo kolegos pareiškė, jog Teisinis komitetas ir komunikacijos priemonės bei kiti turi sustabdyti kartoję įtarinėjimus Kissingeriui, kad ir jis įveltas į sekimą telefoninių pasikalbėjimų. Tai labai blogu laiku ir ne vietoj knisinėjimasis ne pirmos eilės reikalais, kai daromi didelio masto užsienio politikos posūkiai ir kenkiama vardui ir Amerikos, ir tam, kuris visą tą ratą suka.

Senato Užsienio reikalų komitetas vienbalsiai nubalsavo, Kissingeriui prašant, dar kartą padaryti apklausinėjimus tais reikalais, kuriais jis buvo klausinėjamas prieš patvirtinant valstybės sekretoriaus pareigoms. Komiteto nariai privačiai išsireiškė, jog Kissingeris yra absoliučiai geras sekretorius, ir jis savo pareigose turi pasilikti, o atsistatydinimas būtų tragedija. Ir komiteto pirmininkas sen. Fulbright pridėjo: "Tai būtų labai blogas įspūdis. Negaliečiau atleisti, kad dėl tokių dalykų jis turėtų atsistatydinti". Tik "New York Post" parašė, kad grasinimas atsistatydinti yra sena Kissingerio taktika, taip daręs daug sykių.

Arabai aiškina kitaip

BEIRUTAS. — Arabų pasaulis kitaip aiškina Kissingerio grasinimą atsistatydinti ir tai vadina "sionistų sąmokslu" nusodinti ne tik Nixoną, bet ir Kissingerį. Jie abu pralaužė įsisenėjusią Amerikos liniją, nedraugišką arabams. Kad Amerikos spauda apie tai rado reikalą rašyti šiuo metu, tai patvirtina žinomą faktą, jog ją kontroliuoja žydai. Taip rašė ir Beiruto "Al Anwar".

Naujas parkas Kaune

KAUNAS. — Kaune, vadinamoj Nemuno saloj, prie Karmelitų bažnyčios, įrengiamas poilsio parkas. Sala, kai buvo rengiamas uostas ir laivų remonto įmonės, buvo sujungta su krantu, išpilant pylimą. Statybos ir architektūros instituto specialistų siūlymu, Kauno miesto vykdomasis komitetas numatė grąžinti pirmykštį salos pavidalą.

Kad sala potvynių metu nebūtų užlieta, bus paaukštinta, suteikiant jai lėkšto dubens pavidalą. Tuo tikslu bus pervežta apie 750 tūkstančių kubinių metrų grunto, bus sutvarkyta iš ten iškeliamo uosto teritorija. Į salą bus įrengti pėsčiųjų tilteliai. Ten bus pievos, medžių gojeliai, amfiteatras, maudymosi baseinas ir paplūdimiai.

Nixonas konferavo su austrais

SALZBURGAS. — Prez. Nixonas ir Austrijos kancleris Bruno Kreisky Klesheim pily antradienį beveik dvi valandas konferavo apie Rytų - Vakarų santykius ir Vid. Rytus. Su jais buvo Kissingeris ir Austrijos užsienio reikalų ministeris Rudolf Kirschlaeger. Po to prezidento spaudos sekretorius Ziegler sakė, kad Nixonas Kreiskį

Bruno Kreisky

pakvietė apsilankyti Amerikon jam patogiausiu laiku, greičiausiai rudenį.

Ten buvo pradėjusios kursuoti žinios, kad Nixonas, vykdamas į Maskvą, sustos Vakarų Vokietijoj. Ziegleris tai paneigė, sakydamas, kad tas klausimas nebuvo svarstomas Kissingerio ir V. Vokietijos užs. reik. ministerio Hans Dietrich Genscher susitikime. "Galimas dalykas, jog Nixonas su Helmut Schmidtu susitiks, bet nežinoma nei kada, nei kur", buvo paaiškinta laikraštininkams.

Statistika apie Vilnių

Šiek tiek statistikos duomenų, pateiktų Maskvoj leidžiamo biuletenio "Viestnik Statistiki", Nr. 2, 1974:

1972 Vilniuje gimė 6747 vaikai, buvo 409 tūkstančiai gyventojų. iš jų 3445 berniukai ir 3303 mergaitės. Mirė 1160 vyrų, 1218 moterų ir 93 vaikai iki vienerių metų amžiaus. Buvo 4485 sutuoktuvės ir 1479 ištuoktuvės.

1972 buvo pastatyta 5000 butų, ir metų pabaigoje miestas turėjo 4,925,000 ketvirtainių metrų gyvenamo grindų ploto. Tuo būdu vienam gyventojui tenka tik 12 ketvirtainių metrų grindų ploto. 1973 m. Vilniuje veikė 6 aukštosios mokyklos, kurias lankė 28 tūkst. studentų. Kitų mokyklų buvo 78, kurias lankė 63 tūkst. mokinių; iš jų 59 dieninės mokyklos su 55 tūkstančiais mokinių. *(E)*

"Piktai kišasi į airių reikalus"

BIRMINGHAM, Britanija. — Šios arkivyskupijos valdytojas arkivyskupas George Dwyer suspendavo nuo visų kunigiškų pareigų kun. Michael Connally, kad jis, sakydamas pamokslą, "nesusivaldančiai piktai įsikišo į airių reikalus". Sakė jis tą pamokslą laidojant IRA narį Michael Gaugh, kuris mirė kalėjime, paskelbęs bado streiką. Buvo nuteistas septyneriems metams ne už politiką, bet už banko plėšimą.

NEW YORK. — 11 dienų trukęs vyriškų drabužių įmonių darbininkų streikas pasibaigė. Darbininkai gaus 1 dol. per valandą trejų metų laikotarpy daugiau, o drabužiai irgi pabrangs.

CHICAGA. — Viceprezidentas Gerald Fordas lankys Chicagą birželio 21 ir 25 dienomis. Kalbės skautams berniukams ir American Medical Association.

KALENDORIUS

Birželio 13: šv. Antanas, šv. Akvilina, Suvaidas, Minkantė.

Birželio 14: šv. Eteras, šv. Digna, Komotas, Alka.

Saulė teka 5:15, leidžias 8:26.

ORAS

Daugiausia saulėta, kiek šilčiau, virš 70 laipsnių.

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu: E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60632

VEIKLŪS 112 KUOPOS VYČIAI

Gegužės 21 d. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje, Chicagoje, 112 kuopa sušaukė narių susirinkimą. Pirmininkas H. Petraitis sirgo, susirinkime nedalyvavo, jo pareigas ėjo Dolores Vainauskaitė. Susirinkimą maldą atidarė kuopos dvasios vadas kan. Vaclovas Zakarauskas. Perėito susirinkimo protokolą perskaitė sekretorė Sophie Nieminski.

Susirinkime buvo garbingas svečias iš Romos, Šv. Kazimiero Kolegijos rektorius prel. Ladas Tulaba. Jis pasakojo vyčiams, ką lietuviai daro Romoje. Jų ten yra nedaug. Stengiasi atstovauti Lietuvos reikalus prie Šv. Tėvo. Ne visada yra išklausoma, kas jiems ant širdies. Pagrindinis uždavinys dabar yra pasiruošti Šventiesiems Metams, kurie bus ateinančiais metais. Sueis 30 metų nuo Šv. Kazimiero Kolegijos įkūrimo, 5 metai nuo Kankinių koplyčios Šv. Petro Bazilikoje pašventinimo. Sukaktys bus ruošiamos birželio mėnesio pabaigoje. Sudarytos tam reikalui įvairios komisijos. Susiriš su vyčių organizacijos centro valdyba, su visomis lietuvių organizacijomis užmegs ryšius. Bent tūkstančiui lietuvių stengiasi gauti audienciją pas Šv. Tėvą. Laikraščiuose skaitoma, ir girdima kalbant, kad Šv. Tėvas ne visada priešinasi komunistams. Yra daug aplinkybių, dėl ku rių jis turi tylėti. Šv. Sostas yra gerai informuotas, žino, kad su komunistais negalima bendradarbiauti. Bet komunistiniuose kraš tuose yra nemaža katalikų, ir Šv. Sostui rūpi, kad jų nekankintų. Maskvos agentai yra galingi, yra jų ir čia, lietuvių tarpe. Hipiai ir "išlaisvinimo armijai" yra komunistų finansuojami, kad galėtų sužlugdyti Ameriką.

Estelle Rogers pranešė, kad į vyčių organizaciją įstojo Antanina Gaučkienė. Taip pat ji papasakojo, kad gegužės 30 d. vyčių choras giedos Šv. Kazimiero kapinėse prie paminklo. Birželio 15 atliks programą ALT'os ruošiamame Baisiojo Birželio minėjime, Jaunimo centre.

Lietuvos Reikalų komiteto pirmininkas Albertas Zakarka kalbėjo, kad Simas Kudirka yra Amerikos pilietis. Jis kvietė visus įsijungti į laiškų rašymą, nes Rusijos agentai puola mūsų mylimą ir brangų vyskupą Vincentą Brizgį. Turime laiškais apipilti Kongresą, toms melagystėms pasiprie šinti.

Genovaitė Janulienė padėkojo visiems, kurie dirbo daiktų išparda vime gegužės 3 ir 4 dienomis Vyčių salėje. Išpardavimas buvęs sėkmingas. Jos vyras Gediminas Janula yra salės šeimininkas, daug padėjo suorganizuojant išpardavimą. Jie žada ir ateityje dar suruošti panašų išpardavimą. Jonas Evans pasiūlė jam savo baldus. Prisimintas priėmimas gegužės 15 d. Vyčių salėje, nemažai atnešęs aukų salės išlaikymui. Padėka priklauso Algirdui Braziui už jo suorganizavimą. Ateinančių metų pradžioje Beverly Country Club patalpose bus ruošiamas banketas, kurio pelnas eis salės skoloms išmokėti. Gediminas Janula pranešė, kad Chicagos šauliai paskyrę 200 dol. auką.

Jonas Evans kvietė vyčius dalyvauti pobūviuose ir pagerbimuose, kur jam tenką dirbti rengimo komitete. Labiausiai jis kvietė dalyvauti pagerbime mums gerai žinomo sprotininko Felikso Kraučiūno, Lietuvos vardą išgar sinusio visame pasaulyje. Pagerbimas bus birželio 10 d. Taip pat jis priminė, kad nuo liepos 15 iki 20 bus pavergtųjų savaitė. Liepos 20-tą bus Pavergtųjų Tautų paradas Chicagoje. Jau esąs užprašytas Neolituanų orkestras. Ragino būti vienigais, parodyti bolševikams, kad esame gyvi ir nenurimsime, kol Lietuva bus laisva.

Susirinkimas buvo uždarytas maldą, kan. V. Zakarauskui vadovaujant. Po to buvo vaišės, kurias paruošė Julija Zakarkienė.

E.P.

Albertas Matulis (dešinėje) įteikia šimto dolerių auką Chicagos Vyčių salės reikalams. Priima komiteto pirmininkas Algirdas Brazis ir narė Estelle Rogers. Nuotr. Z. Degučio

DETROITIŠKIAI KVIEČIA

Detroito Mercy kolegija nuoširdžiai kviečia jus sustoti patrauklia apstatytose Manning Hall patalpose, turinčiose kambarius gyventi po vieną, po du ir po tris asmenis. Kiekvienas kambarys aprūpintas patogiomis lovomis ir vieta pasidėti daiktams. Yra keturi aukštai, ir kiekvienas turi salioną su maža virtuve grupiniams susibūrimams ir vėlyviems užkandžiams. Laisvam laikui praįvairinti yra bilijardas, stalo teni sas ir televizija. Valgant nebus pa davėjų, maistą pats pasirinkti galės ir nusinešti prie stalo erdvioje ir dirbtinai atvėsintoje Studen tų centro valgykloje. Susitarta, kad visas pragyvenimas vienam asmeniui kaštuos po aštuonis dolerius dienai. Registracijos mokes tis bus atskirai mokamas.

Posėdžiai vyks dirbtinai atvėsintame Studentų centre. Yra aštuoniolika kilimais išklotų rinkimosi kambarių, yra ir kitų patrauklių įrengimų. Nuo gyvenamųjų kambarių iki Studentų cent ro ir valgyklos galima nueiti tik per dvi minutes. Pasilinksminimai ir kultūrinės pramogos vyks naujajame Lietuvių Kultūros centre, Southfielde.

Todėl ruoškitės atvykti į miestą, kurį ilgai paskui prisiminsite. Neužmirškite rugpiūčio 1—11 d. Kambarius užsisakykite per Sophi Zager, 32116 Red Clover, Farmington Hills, Mich. 48024.

79-toji kuopa (Versta iš "Vyčio")

Chicagos vyčių choras su savo vadovu muziku Faustu Strolia Nuotr. A. Gulbinsko

CONN. APSKRITIES MOTERŲ SĄJUNGOS SUVAŽIAVIMAS

ALRK Moterų s-gos Connecticut apskr. suvažiavimą šiais metais priėmė ir globojo Manchesterio 28 kuopa. Balandžio 28 dieną 1 val. p.p. apskrities kuopų atstovės ir valdyba susirinko Manchesterio lietuvių klubo salėje. Lietuviai čia neturi savo parapijos, bet dar tebeveikia dvi ALRK moterų s-gos kuopos. Kuopų narės senosios lietuvių emigracijos pirmoji ir antroji karta. Yra ir paskutiniosios emigracijos lietuvių

Suvažiavimą atidarė ir pasveikino Elena Brazauskienė, kviesdama toliau tęsti valdybos numa tytą darbotvarkę. Apskr. vald. pirm. Julija Valantine sukalbėjo maldą ir perskaitė darbotvarkę, kurią suvažiavimas priėmė be pa taisų. Suvažiavimą trumpu žodžiu sveikino kiekviena valdybos narė. Iždininkė Ch. Serwo džiaugėsi galinti suvažiavime dalyvau ti, nors ir nenoromis buvo pastebimas nesenos ligos skausmas.

Suvažiavime buvo atstovaujamos visos šešios apskrities kuopos —(17,28,33,38,43,57) prezidiuman suvažiavimas paprašė visą apskrities valdybą. Suvažiavimą aprašyti spaudoj anglų kalba apsiėmė E. Brazauskienė, Mot. Dirvoj — M. Jokubaitė, kitur — A. Lipčienė. Mandatų komisiją sudarė Emilija Šaulienė ir B. Šimanskienė. Suvažiavime dalyvavo 19 atstovių ir 6 viešnios.

Iš kuopų veiklos pranešimų pa aiškėjo, kad stipriausia ir veikliausia apskrities kuopa yra 17 (Hartfordas). Jos ne tik sąjungos seimą 1973 metais priėmė ir globojo, bet ir dar eilę kitų sėkmingų parengimų suruošė, o gautą pelną paskirstė stambiomis sumomis kenčiančiai Lietuvos Bažnyčiai, Vasario 16-tos gimnazijai, Putnamo seselėms, vietos lietuviškai radijo programai ir kt. 33-čioji (New Haven) tradicines Kūčias teberuošia. Būdama mažoj kolonijoj dedasi prie kitų lie tuviškų vienetų: LB, liet. parapijos, Putnamo seserų rėmėjų, Vasario 16-tos gimnazijos rėmėjų. 38-ta (New Britain) margučių vakarienę ir tris bingo. 57-ta nieko nerengė. 43-čios kuopos pirmininkė sirgo, tai ir veikla sustojo. 28-ta (Manchester) ruošė Kalėdų parengimą.

Valdybos pirmininkė parašė protesto laišką CV dėl pašalpos skyriaus lėšų pervedimo į lėšų fondą. 1973 m. seimas nutarė pašalpos skyrių (pačių narių prašymu) panaikinti, o pinigus ne lėšų fondan pervesti, bet grąžinti skyriui priklausiusioms narėms. Tuo pačiu reikalu susirašinėjo iždininkė ir raštininkė. Perskaitytas laiškas iš CV, kad greitu laiku narėms priklausančios sumos bus išsiuntinėtos. Po poros dienų sužinojau, kad 33-čios kuopos narės čekius gavo.

Ch. Serwo labai apgailestavo, kad į seimą iš mūsų apskrities tik 33-čioji kuopa teatsiuntė atstovę.

M. Jokubaitė džiaugėsi, kad galėjo seime dalyvauti ir labai įvertino rengėjų pasiryžimą ir dide lį darbą.

Seimas suruoštas ir pravestas labai puikiai. Didelė padėka priklauso Putnamo seselėms. Seime nebuvus susidarė vaizdas, kad svarbiausia dalis buvo banketas, o pats seimas - priedas prie jo. Nepagailėta ir nuotraukų, ypač programos atlikėjų. Buvo viena grupinė, viso seimo atstovių nuotrauka. O seime dalyvavo keletas labai svarbių sąjungai asmenų. Pats seimas buvo vienas iš svarbesnių — padaręs žymių nutarimų ir pakeitimų. Ir buvo trečias Putname.

Suvažiavimo atstovės patenkintos pakeitimais. Balsavimo teisė švietimo skyriaus narėms praėilgins sąjungos gyvenimą. Iš naujai stojančių sąjungon, beveik išimtinai priklauso švietimo skyriui. Šis reikalas buvo keliamas paskutiniuose keliuose seimuose, bet nepraėjo. Tikimasi, kad nėra labai pavėluotas. Suvažiavimo metu apskrities kuopoms priklausė 233 narės. Per metus netekome 16 narių. Naujų įstojo 8: Waterbury — 5, Hartford — 3. Po ilgesnių diskusijų nutarta daugiausiai narių prirašiusiai kuopai skortą piniginę dovaną panaikinti.

Iškeltas klausimas, ar moterys, išsiskyrusios su vyrais, priimamos sąjungon. Čia taip pat buvo įvairių nuomonių. Dauguma galvoja, kad, jei moteris neištekėjusi už kito, būtų priimama.

Kitais metais apskrities suvažiavimą priimti sutiko Waterbury 43 kuopa. Apskrities kasą papildyti paprašyta 57-ta Manchesterio kuopa. Apskrities valdybą sudaro Julija Valentine — pirm., Albina Lipčienė — vicepirm., Marijona Jokubaitė — sekr. Cahrlotte Serwo — iždininkė.

Po suvažiavimo atstovės turėjo vakarienę. Beveik kiekviena buvo paprašyta pasakyti po keletą žodžių. Jei suvažiavime nuomonės kartais ir skyrėsi, čia viskas pamiršta. Iki malonaus pasimatymo 1975 metų suvažiavimo Waterbury.

Albina Lipčienė

TREČIOJO DEŠIMTMEČIO ŠOKIAI

Chicagos Brighton Parke veikia 36 vyčių kuopa. Birželio 15-tą ji ruošia šokius Vyčių salėje, 2455 West 47th. Street. Tai šokiai, į kuriuos negalima nenueiti. Apsirengti reikia trečiojo šio amžiaus dešimtmečio mados drabužiais ir prisijungti prie kitų. Bilietus galima gauti pas kiekvieną 36 kuopos narį, ir prie įėjimo jų bus. Rodys senų laikų filmus, gros senoviškas orkestras, dainuos visi kartu. Be to alaus bokalai ir spirginti kukurūzai... Pradžia 8:30 val. vakaro. Vyčiai kvie čia visus Brighton Parko lietuvius šokiuose dalyvauti. Pelnas bus skiriamas Stipendijų fondui ir Vyčių salės išlaikymui. E.P.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Pirmad., antrad. ir ketvirtad. nuo 6 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val.
Trečiad. ir penktad. uždaryta.
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

Tel. — 925-3388

DR. S. GEŠTAUTAS
Nervų, emocinės, šeimos problemos
2624 West 71st Street
Valandos pagal susitarimą

Augalų sintetinimas

Chemikai jau susintetino daug gamtinių medžiagų. Jiems retkarčiais pasiseka susintetinti naudingesnes žmogui medžiagas, negu tos, kurios susidaro augalų ar gyvūnų organizmuose. Ar galima priversti augalus gaminti tokias medžiagas? Atrodo, kad galima. Pavyzdžiui, tabako daigus patalpindavo į trašų tirpalą ir pridėdavo labai mažą kiekį nikotino. Augantis tabakas įsisavino nikotiną, o vėliau pradėjo jį pats sintetinti.

Mokslininkai tikisi, kad tokiu būdu pavyks priversti augalus sintetinti vertingas vaistines medžiagas, pvz., junginius, kurie turės morfijaus savybių, bet nesukels žalingų padarinių.

Neperseniausiai buvo kitas bandymas su augaliniais pigmentais karotinais. Karotinas žmogaus organizme virsta vitaminu A. Karotino raudonojo likopino dažnai būna vaisiuose, obuolių ir kitų vaisių žievėje. Norėdami padaryti vaisius ne tik gražesnius, bet ir naudingesnius, tyrinėtojai pridėdavo apelsinams, citrinoms, aprikosams ir slyvoms į trąšas medžiagų, kurios chemine struktūra panašios į likopiną. Tačiau iš 29 išbandytų "modelių" efektyvus buvo tik vienas. Juo pasinaudojant, ir buvo išauginitos rausvos citrinos.

Vaisių spalvos susidarymas yra cheminis procesas, kurį reguliuoja fermentai. Kodėl įvedus medžiagas, šis procesas taip neįprastai vyksta, biochemikai kol kas dar neišaiškino.

jm

— **Austrijos** katalikų žmonių pagalbos Caritas organizacija, siekdama padėti Pakistano gyventojams, nukentėjusiems nuo potvynio, paskyrė vieną milijoną 700.000 šilingų. Už tą sumą buvo pasiųsta į Pakistaną vaistų, rūbų, sėklos pasėliams ir kitų būtiniausių gėrybių. Šiuo metu Austrijos katalikų Caritas organizacija vykdo specialią rinkliavą padėti Afrikos kraštam, nukentėjusiem nuo sausros, kuri tęsiasi jau keleri metai.

LIETUVIŠKAS SKILANDIS
5200 South Whipple Street
Chicago, Il. 60632, tel. 778-2537
Gamintojas:
VACLOVAS V. DUKŠTAS

VICTORIA RESORT
227 Oak Street
South Haven, Michigan 49090
Ideali vieta atostogoms. Lenkiškas maistas. Arti Michigan ežero. Informacijai skambint 616—637—4683 arba Chicagoje 312—227—6896 po 7 v. vak.

FRANK'S TV and RADIO, INC.
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
3249 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST. CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: $22.00 — Chicago and Cook County, Illinois Elsewhere in U.S.A. $20.00, Canada $22.00 Foreign Countries — $23.00.

"Draugo" prenumerata mokama iš anksto

	metams	6 mėn.	3 mėn.	1 mėn.
Chicago, Cook, Ill.	$22.00	$13.00	$8.00	$4.50
Kanadoje	22.00	13.00	8.00	4.50
Kitur JAV	20.00	11.00	6.50	3.00
Užsienyje	23.00	13.00	8.00	5.00
Savaitinis	13.00	7.00	—	—

● Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

● Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šešta dieniais nuo 8:30 iki 12:00

This publication is available in microfilm from XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 North Zeeb Road — Ann Arbor, Mich. 48106

PR 8-3229-4
DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
2858 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
8007 W. 83 Pl., Justice, Il., 599-0500
Priima ligonius pagal susitarimą, jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Tel. — 695-0533
FOX VALLEY MEDICAL CENTER
860 Summit Street
Route 58 — Elgin Illinois

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm. ketv. 1 iki 7 popiet, antrad., penkt., 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1—4 ir 7—9; antrad. ir penktad. 10—4, šeštad. 10—3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Visi telefonai 652-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val., p. p. 6-8 val. vak., šeštad. 12-2 val. p. p. o trečiad. uždaryta.

DR. NINA KRAUCEL KRIAUČELIONAITĖ
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2750 West 71st Street
Tel. 776-3717, neatsiliepus skambinti 846-3900. Valandos pagal susitarimą.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 2 v. popiet. Trečiad. ir šeštad. nuo 10 v. ryto iki 1 v. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. telef. — 233-2919

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 6-8001

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penkt. nuo 2 iki 7 val. p. p.
Tik susitarus.

Tel. — 282-4422

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
ofisai:
111 N. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
Kalba lietuviškai
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1 - 4 popiet ir ketv. nuo 5 - 7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 5-4410
Rezid. GR 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 1 val iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak. antr. ir penkt. nuo 1-3 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6196

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — Iš anksto susitarus.

Tel. PRospect 6-9400

DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 South Albany Avenue
Val.: Pirmad. 6-8 p. p. antrad. 2-5 p. p. penktad. ir šeštad. 2-4 p. p. Kitom dienom tik skubiu reikalu, susitarus.

Tel. Ofiso PR 6-6446

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1—6 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą.

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141; namų 636-4850
Val.: pirm. antr. ketv. 2—5 ir 6—8, penktad. 2—5. Šešt. pagal susitarimą.

Tremtinio ir

EMIGRANTO DALIA

Neseniai pavergtoje Lietuvoje išėjo beletristikos rinkinys, pavadintas "Emigranto dalia". Šiame rinkinyje sudėtos novelės ar ilgesnių kūrinių ištraukos, liudijančios, kokią sunkią dalią pergyvena lietuviai svetimuose kraštuose, ypač Amerikoje. Apie lietuvių vargus emigracijoj rašo ne tik tie žmonės, kurie čia gyveno ar gyvena, bet ir tie, kurie niekada čia nebuvo, kaip tai Venclova, Cvirka, Simonaitytė, Lankauskas, Nerečionis, Bauža ir eilė kitų. Yra vienas kitas autorius, kuris čia lankėsi ir, kaip teigiama, pamatė, kokie Amerikos lietuviai skurdžiai. Tokių JAV-se buvojusių autorių tarpe yra Dovydaitis, Korsakienė ir gal dar vienas kitas.

Nors skelbiama, kad šis keturių šimtų puslapių leidinys skirtas išeivių gyvenimui pažinti, tačiau jame tėra tik vargą ir skurdą vaizduoją kūriniai. Čia nieko nėra apie tokią emigraciją, kuri nusiuntė į pavergtą Lietuvą už milijonus dolerių siuntinių, kuri leidžia laikraščius ir knygas, kuri sukūrė daugelį kultūrinių ir visuomeninių institucijų. Tačiau ir tą skurdą vaizduojanti beletristika gali sukelti pavergtam lietuviui daugelį nesunkiai atsakomų klausimų.

*

Skaitydamas apie nuolatinį skurdą emigracijoje, Lietuvos gyventojas gali pagalvoti, kad, štai, ten sunkiai dirbama, ten skurstama, bet vistiek dar turima daugiau, negu vadinamame sovietiniame rojuje, kur nėra ne tik laisvės, bet ir daiktų. Ne vienas lietuvis pagalvos, kad į tą kapitalistinę vergiją, į tą emigrantinį skurdą veržiasi daugybė ne tik lietuvių, bet ir ne lietuvių, kad tos emigrantinės dalios trokšta ne vienas pavergtų kraštų gyventojas. Iš kitos pusės, iš tame leidinyje išspausdintų Brazytės ar Jankutės, pagaliau Rūtos ir Škėmos kūrinių ištraukų pamatys, kad laisvajame pasaulyje yra kuriama literatūra. Pavergtasis skaitytojas išgirs, kad yra laisvajame pasaulyje literatūra, kad yra žmonės, kurie leidžia knygas, kad ne visi tik kasa anglį ir nuvargę miega, o dirba ir literatūrinį darbą.

Iš sudėtų biografijų galės pavergtasis lietuvis matyti, ką laisvajame pasaulyje rašytojai veikia. Iš įvade minimų autorių galės matyti, kad yra išeivijoje ir daugiau rašytojų, o iš rašytojams pridėto antitarybinin ko vardo galės matyti, kad lietuvis rašytojas savo laiką skiria ne tik laisvai kūrybai, bet ir komunizmo dėmaskavimui. Taigi tam tikra prasme šis laisvojo pasaulio lietuvių tariamą vargingą dalią vaizduojąs leidinys turi kai kurios ir teigiamos reikšmės. Bet gaila, kad, šalia emigranto dalios, leidiny nėra pavaizduota tremtinio dalia, neįsivaizduojamai daugybę kartų sunkesnė už emigranto.

*

Negalime teigti, kad viskas Amerikoje gera, bet, nepaisant to, šis kraštas darbininkui ir ne darbininkui yra geriausias pasaulyje. Nors ir sunki yra emigranto dalia, bet galėjo Vyt. Kazakevičius suredaguoti antologiją apie ištremtųjų į Sibirą lietuvių dalią. Galimas daiktas, tokią medžiagą ir sunku būtų buvę surinkti, bet jos yra ir pačioj Lietuvoj, kad ir Maironio posmai apie Uralą, žemės galą, arba Vienažinskio apie Sibiran išvežtą mergaitę. Žinoma, tokios literatūros Vakaruose galėjom parūpinti taip pat, jos apstu S. Rūkienės knygoj "Vergijos kryžkeliuose" ar Tautvaišienės "Tautų kapinyne". Medžiagos apie Sibirą galėtų rasti ir ne tik lietuvių veikaluose, bet ir ruso Solženicino romane "Viena Ivano Denisovičiaus diena" arba "Archipelago salyne". Manau, kad Kazakevičiui ta literatūra būtų prieinama.

Sunki yra emigranto dalia, bet dar sunkesnė dalia į Sibirą ištremtųjų, o ten ne mažiau yra lietuvių. Taigi būtų labai gera, kad paruoštų antologiją ne apie išeivius, bet apie ištremtuosius. Ta pačia proga primintina, kad tos emigranto dalios nesibijo ieškoti niekas iš lietuvių ir dabar. Vieni bėga, kiti ieško normalių kelių, kad tik galėtų ištrūkti į tuos kraštus, kuriuose, nors ir nėra gera, bet šimteriopai geriau, negu Maskvos užgrobtuose kraštuose. Kaip pavyzdį galėtume nurodyti ir iš Lietuvos į Izraelį emigravusį rašytoją I. Merą, kuris, lyg padaręs nusikaltimą, tuoj iš visų okupuotos Lietuvos leidinių išbrauktas ir jokiose antologijose nebeminimas, nors jo "nusikaltimas" buvo tik noras ištrūkti į Vakarų pasaulį.

*

Birželio mėnesį prasidėję trėmimai į Sibirą formaliai nėra sustoję net ir šiandien. Sovietų Rusija vis tebebaudžia žmones ir tebesiunčia į Sibirą tuos, kurie bent truputį suabejoja sovietinės sistemos gerumu. Į Sibirą ištremtas ir S. Kudirka ne už ką kita, bet kaip tik už tai, kad jis norėjo pabandyti tos vadinamos emigranto dalios. Tačiau komunistai žino, kad ta emigranto duona toli gražu geresnė už tarybinę, todėl už tą bandymą nubaudė dešimt metų Sibiro.

Tūkstančiai lietuvių tebėra Sibire, tūkstančiai jų ten padėjo galvas, Sibiro kapai, anot Tautvaišienės ar Solženicino, užnešami sniegu, nauji kapai dygsta, niekam dėl to nesirūpinant. O vargšas Lietuvos literatas turi rūpintis tariamu vargu tų žmonių, kurie juos iš Amerikos šelpia.

"Rūda ir rauda" yra Amerikoje išleistas eilių rinkinys apie Sibiro kančias, buvo vienas pirmųjų, ir šiandien tenka džiaugtis, kad raštų apie Sibirą vis daugėja. Tik gaila, kad niekada pavergtos Lietuvos okupanto pastatyti asmenys negalės to paskelbti. Okupantas dėmesį kreipia į tuos, kurie liudija jo nusikaltimus, o ne į tuos, kurie jau yra pasmerkti. Galima kalbėti ir apie emigranto dalią, bet pirmoje eilėje tenka kalbėti apie tremitnio dalią, ir tai turėtų prisiminti visi laisvieji lietuviai, pavergtieji ir tie, kurie okupanto pastatyti suredaguoja tokius leidinius, kaip "Emigranto dalia".

Al. B.

Spaudoj ir gyvenime

PIKTŽOLĖS IR KOMUNISTŲ PARTIJA

Komunistų partija dabar įsijungė į kovą su piktžolėmis, nes esą, galingoji kompartija turinti kelti žemės ūkio gamybą. "Tiesa" kovai su piktžolėmis paskelbė ir vedamąjį gegužės 16 d., kuriame rašo:

"Daugelis pastebėjo, kad šįmet ilgokai neprasikalė ne tik javo daigas, bet kol kas ne tokios gajos buvo ir piktžolės. Po lietaus jos netruks atsigauti, bemat paplis laukuose, jei joms duosime valią. To neturi būti. Esame patyrę, kiek daug naudos duoda, švarinant laukus, akėčių ir herbicidų sąjunga.

Pavasarį labai atidžiai žiūrime, kad nepraleistume sėjai palankiausio momento. Ne mažiau svarbu ir pasėlių priežiūros metu kiekvieną darbą atlikti pačiu geriausiu laiku. O jis daugeliu atveju skaičiuojamas ne tik dienomis, bet ir tiesiog valandomis. Ypač kai tai liečia chemikalų panaudojimą. Štai kodėl, darbus suvėlinus, dažnai negauname reikiamo efekto, nors išlaidų reikia tiek pat.

Ne vienas agronomas pasako — šitiek kartų kaupėm ir akėjom bulves, o jose pilna piktžolių. Bet kas iš to darbo, jei traktorininkas į lauką atvažiuoja tada, kai jau šis žaliuote žaliuoja nuo įvairių žolių. Dažnai tenka matyti purškiant javų pasėlį tada, kai šis visai geltonuoja nuo žydinčių svėrių. Kurgi agronomas buvo anksčiau? Negi jam dar reikia aiškinti, kad ne tik herbicidai, bet ir akėčios daug geriau naikina jaunas piktžoles, negu suaugusias? Kiekvienam turi būti suprantama, jog rinktis reikia tik efektyviausią, daugiausia naudos duodantį kelią. Tai ypač svarbu pasėlių priežiūros darbuose.

Pasėlių priežiūros darbai jau senokai prasidėję, bet dar galima užtaisyti nemaža spragų, kur jos tebelikusios, skubiai surengti ūkiuose ir kitose organizacijose reiklią apžiūrą, kaip pasiruošti kovai su augalų ligomis ir kenkėjais. Matyt, didesnį reiklumą čia galėtų parodyti partinės organizacijos, daugiau patalkininkauti liaudies kontrolieriai."

Žodžiu, raginami kontrolieriai kovoti su piktžolėmis, bet didžiausia piktžolė yra komunistų partija ir jos atnešta komunistinė prievarta. Laisvas ūkininkas žinojo, kad reikia piktžoles naikinti be kontrolierių ir vedamųjų.

AŠTUONIOLIKA TŪKSTANČIŲ KULTŪROS REIKALAMS

Pokalbis su JAV LB krašto valdybos pirm. Juozu Gaila

— Vis girdėti nusiskundimų, kad mūsų kultūrinė veikla silpnėja. Priekaištaujama, kad LB šioje srityje neatlieka jai tenkančio uždavinio. Ką manote Jūs, pirmininke?

— Jokia organizacija ir joks individas visų savo pareigų ir darbų tobulai neatlieka, neatlieka jų ir LB, tad ir priekaištai dažnai teisūs. Tačiau, jei jaučiame nuosmūkį išeivijos kultūriniame gyvenime, tai kalta yra ne tik LB vadovybė, bet ir mūsų visuomenė, spauda ir net patys kultūrininkai.

— Įdomu, kuo remiate pakaltinimą visuomenei, spaudai ir kultūrininkams?

— Mūsų visuomenė yra vis labiau abejinga lietuviškai knygai, žurnalui, kultūriniam parengimui. Savo laiku dejavome, kad mūsų kultūrinius parengimus sujaukia dešros, kopūstai, kugeliai. Nusikėlėme į puošnius viešbučius banketams, kur kugelius ir dešras pakeitė sudžiūvusios mėsos gabalėlis ir pavandeniavusios daržovės, o kultūrinį momentą — į banalias kalbas ir vieni kitų liaupsinimus. Į mažesnėje kolonijoje rengiamą kultūrinę paskaitą atsilanko keliasdešimt klausytojų, kurie net nepadengia iš toliau atvažiavusio prelegento kelionės išlaidų, o toje pačioje vietovėje bet koks banketas sutraukia keletą šimtų žmonių. Už bilietą į banketą mokame nuo 10 iki 20 dol., iš kurių tik pora telieka lietuviškiems reikalams. Kiek susilauktume žmonių, jei pakviestume ateiti ir įsigyti knygų už, sakykim, 20 dolerių kiekvienam asmeniui?

Pavartykime savo spaudą. Veik kiekvienas laikraštis skiria ištisus puslapius Amerikos politikai ir ypač jos kritikai, tartum nuo to ta politika pasikeistų. Štai iš pigaus amerikiečių kriminalinio žurnalo perspausdinti kriminaliniai įvykiai, kurių šiame krašte tūkstančiai, ten vėl serija straipsnių, kuriuose ginčijamasi, ar nepriklausomoje Lietuvoje atsarginiai karininkai turėjo mokėti šaudyti neakivaizdžiai iš sunkiųjų kulkosvaidžių. Kitas laikraštis, atrodo, tapęs forumu mūsų organizaciniams ir asmeniniams ginčams ir šmeižtams. Jame žinių ir tiesos ne daugiau kaip vilniškėj "Tiesoj". Lietuviškam kultūriniam gyvenimui tetenka tik trupiniai. O kodėl gi lietuvį skaitytoją nesupažindinti su šio krašto kultūriniu gyvenimu? Juk čia klesti teatras, muzika, literatūra. Jeigu mūsų spauda stengiasi informuoti angliškai neskaitantį tautietį apie Amerikos politiką, kodėl jo neinformuoti apie Amerikos ir apskritai Vakarų kultūrą?

— Ar manote, kad mūsų kultūrininkai neatlieka savo pareigos?

— Nedrįsčiau kaltinti kultūrininkų pareigos neatlikimu, bet norėčiau iš jų daugiau aktyvumo Bendruomenėje ir mažiau nepagrįstų priekaištų. Tiek buvusioje, tiek dabartinėje LB taryboje kultūrininkai yra mažumoje ne dėl to, kad jų neišrinko, bet kad jie nekandidatavo. Dar mažiau jų matome apylinkių ir apygardų valdybose. Negalima visuomenininkui užkrauti organizacinį ir kultūrinį darbą ir tikėtis, kad jis viską patenkinamai atliktų. Taip pat turėtume būti realistai ir nereikalauti iš LB neįmanomų darbų.

Štai muzikas skundžiasi, kad išeivijos muzikai sensta, chorai silpsta, o LB neparuošė jaunų muzikų ir kompozitorių. Kitas priekaištauja, kad LB išleido "Dainas chorams", o muzikams nemoka atlyginimo už jų panaudotas kompozicijas. Rašytojas negali suprasti, kodėl krašto valdyba neplatinanti knygų, pedagogas barasi, kad lituanistinių mokyklų mokinių skaičių mažėja, o LB nepriverčia tėvų vaikus ten leisti. Tautinių šokių mokytoja reikalauja savo grupės akordeonistui atlyginimo, žurnalistas, suradęs ištisas lietuvių kolonijas, kurias LB apleidusi ir jų kultūriniu ir tautiniu gyvenimu nesirūpinanti. Aukotojas priekaištauja, kad jo aukomis LB rengė Mokslo - kultūros simpoziumus, Jaunimo kongresas, rėmė sportininkų išvykas, o mokslininkai vis dar nesuorganizuoti, jaunimas neatlietuvintas, sportininkai daugumą rungtynių pralaimėję...

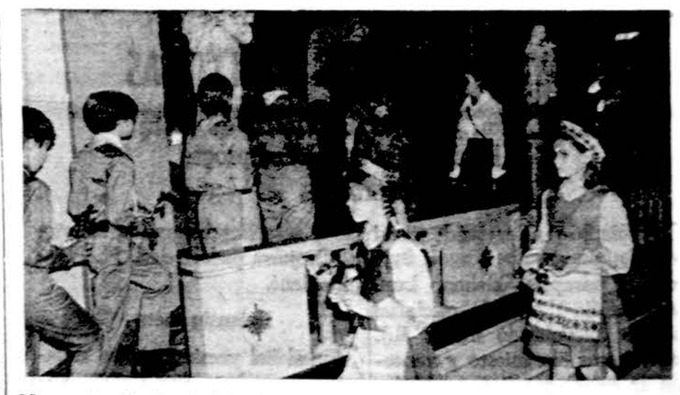

Marquette Parko Švč. M. Marijos par. bažnyčioje skaudiesiems birželio įvykiams - trėmimams ir kančioms prisiminti mergaitė neša gėles prie Švč. Marijos altoriaus. Nuotr. A. Gulbinsko

Susidaro įspūdis, tartum LB yra doleriuose paskendusi su gausybe pilną laiką dirbančių pareigūnų organizacija. Deja, taip nėra. LB neturi iš ko steigti konservatorijas muzikams, mokėti algas ir honorarus kultūrininkams, negali priversti tautiečius pirkti knygas ar leisti vaikus į šeštadienines mokyklas. LB nesuras visuomenininkų ir kultūrininkų, norinčių vykti nuolatiniam apsigyvenimui į užmirštas kolonijas atgaivinti lietuviškumo, nesuburs mokslininkų į draugijas, jei pastarieji po jiems suruoštų simpoziumų nejaus pareigos susiorganizuoti ir aktyviai reikštis lietuviškame gyvenime. Jei kultūrininkas kratysis pareigų apylinkės valdyboje, toje apylinkėje LB kultūriniam gyvenimui nieko neduos. Jei kultūrininkas vengs atsakomybės LB kultūros taryboje ir netalkininkaus krašto valdybai, tai ir toliau neturėsime kultūrinės veiklos plano ir tos kuklios lėšos, sutelktos visuomenininkų pastangomis ar gautos iš Lietuvių fondo kultūriniams reikalams, nebus išmintingai sunaudotos.

— Kodėl taip užsitesė Kultūros tarybos sudarymas?

— Perėmęs pareigas buvau pasiryžęs išskirstyti centrines LB institucijas įvairiose vietovėse. Švietimo tarybą ir jaunimo reikalų tvarkymą norėjau palikti Chicagoje, Visuomeninių reikalų tarybą sukoncentruoti New Yorko, Philadelphijos ir Washingtono trikampyje, krašto valdybos branduolį palikti Philadelphijoje, o Kultūros tarybą sudaryti Bostone.

Deja, Bostone jos nepavyko sulipinti, to darbo kratėsi kultūrininkai New Yorke, Clevelande, Detroite, tad teko grįžti Chicagon. Kreipiausi pagaliau į buv. Kultūros fondo pirm. rašyt. A. Kairį, prašydamas, kad jis galėtų padėti ir sutiktų sudaryti Kultūros tarybą. Esu jam nepaprastai dėkingas už sutikimą, ir štai šiandieną jis jau patvirtintas ir Kultūros taryba sudaroma.

— Kas yra padaryta ir daroma kultūrinėje srityje?

— Nors ir neturėjome Kultūros tarybos, bet tęsdami buvusios krašto valdybos ir Kultūros fondo pradėtus darbus per šešis mėnesius esame išleidę 10,000 su viršum dol. įvairiems kultūriniams reikalams. Pvz. 2000 dol. buvo paskirti Mokslo - Kultūros simpoziumui, 1500 dol. Tautinių šokių instituto suvažiavimui ir pradiniams darbams, 1000 dol. III teatro festivalio paruošiamiesiems darbams, 8000 dol. leidiniui "Dainos chorams", 6000 dol. Lietuvių literatūros istorijos — I-jo tomo išleidimui.

Taigi didelė suma jau išleista ir mūsų iždas gerokai pratuštėjęs. Jei nesugebėsime pinigų kokiu nors būdu sutelkti, tai nei Kultūros taryba nieko negalės atlikti. Liūdniausia, kad dėl lėšų stokos net ir dabar visa eilė prašymų negali būti patenkinti. Clevelando vyrų oktetas siūlėsi išleisti dainų plokštelę, kuri padėtų jaunimo stovyklose dainų mokymui, "Grandinėlė" reikalinga paramos savo šokių įrašytų į "video" juostą perfilmavimui, nes filmos daug kur galėtų būti rodomos, kai tuo tarpu juosta reikalinga specialios aparatūros. Prof. J. Rauktys yra paruošęs puikų botanikos žodyną, kuris naudingas kalbiniams tyrinėjimams ir lietuvių kultūros pažinimui. Jo išleidimui reikėtų apie 6000 dol. LB pastangomis yra sukurtos 2 operos, kurios be finansinės paramos neišvys scenos. Išleidimo laukia ir P. Naujokaičio parašytas Lietuvių literatūros istorijos II tomas. Lituanistikos institutas prašo 1500 dolerių bibliografijos išleidimui, 2000 dol. LI suvažiavimo darbų atspausdinimui. Šiomis dienomis gautas prašymas net iš Kanados. Hamiltono mergaičių "Aidas" prašo bent 5000 dol. jų gastrolėms Europoje.

Paskutiniais mėnesiais pradėjome varstyti įvairių amerikiečių fondų ir institucijų duris, ieškodami finansinės paramos. Po ilgų pasitarimų, atrodo, kad "Bicentennial Commission" išleis knygą apie lietuvius Amerikoje. Knygos autorius būtų dr. A. Kučas, kurį pristatėme minėtai komisijai ir kiek teko patirti, šis leidinys jau yra įtrauktas į jos programą. Prašėme jų paramos ir Encyclopedia Lituanica leidimui, deja, negavome. Susirašinėjime su "Oceana Publications Inc." dėl chronologijos apie Lietuvą ir lietuvius Jungtinėse Amerikos Valstybėse išleidimo. Yra vilčių, kad pavyks. Esame užmezgę santykius su Baltch institutu dėl mūsų periodinės spaudos ir įvairių dokumentų mikrofilmavimo. Kreipėmės į Fordo fondaciją prašydami finansinės paramos lietuviams intelektualams, pabėgusiems iš Sovietų Sąjungos ar okupuotos Lietuvos. Jie yra atsiuntę mums instrukcijas, pagal kurias pabėgėliai tą paramą gali gauti. Apie tai pranešime mūsų spaudoje. Švietimo taryba paruošė ir įteikė prašymą Tautų praeičiai tirti įstaigos administracijai. Federalinės paramos prašome Tautinių šokių institutui, Muzikologijos archyvui, "Aikos" muziejui, Lietuvių archyvui, Švietimo institutui, mokytojų ir jaunimo vasaros stovykloms, lituanistinėms studijoms Michigan universitete, lietuvių teatrui Chicagoje ir įvairiems leidiniams. Maža yra vilties, kad šiemet susilauktume iš ten prašomos paramos, bet viską esame padarę gauti.

Kaip matote, kultūrinės srities nesame apleidę.

K. Č - tas

Juozas Gaila

SUNAIKINTOS PASTANGOS

VLADAS VAILIONIS

39

Šukiui rūpėjo kaip nors pagirti Jurgėlos Antaną, todėl, radęs progą, ir pradėjo.

— Tavo, Jurgėla, Antanas irgi puikiai pasirodė. Ne tik Gerulis, bet ir jis tvarkė vyrus, kaip kariuomenėje kareivius. Puikus vyras tavo sūnus.

Jurgėla jautėsi kaip katinas, pabraukus jam ranka paplaukiui, todė, nežinodamas nė ką sakyti, suko pirštais savo ūsą ir tik po to pasakė:

— Ulonai ne be reikalo jį puskarininkiu padarė. Va, mūsų kariuomenė tai ne ruskio. Iš piemgalių čia padaro vyrus, kad net miela ir pačiam pažiūrėti, — didžiavosi jis savo sūnumi.

— Tai sakai, Šuky, uždarei savo gyvulius Gerulio tvartuose, — panūdo Žebrauskas ir vėl šnektelt. — Hm... Gerai, kad jis jų dar nenugriovė. Dabar prieš žiemą taip greit tvartų nepastatysi, o ten gali tavo gyvuliai ir žiemavoti.

— Gerulis man irgi tą patį sakė. Tik aš nežinau, kuo reikės gyvulius šerti žiemą. Viskas gi sudegė. Paskutinį šieno vežimą buvau įvežęs.

Vilkelis pakilo nuo suolo, pažingsniavo tylėdamas, savo dešine ranka kasydamas smakrą, kas rodė, jog jis kažką tai įtemptai galvoja, pagaliau sustojo prieš Šukį ir pradėjo kalbėti.

— Aš nesu ūkininkas, Šuky, ir negaliu tau padėti, bet aš pažįstu šios apylinkės žmones. Žinok vieną, kad kaimyno nelaimė yra mūsų visų nelaimė. Šioje apylinkėje niekas nemirė badu, nemirsit ir jūs. Bendromis jėgomis iššersim ir tavo gyvulius. Aš pritariu Gerulio nuomonei, kad tu gyvulių neišpardavinėtum. Išpardavęs juos dabar, pavasarį nesupirksi už tuos pačius pinigus.

— Vilkelis teisybę sako, Šuky. Taip, taip, jis teisingai kalba, — pritarė vyrai.

— — —

Geruliui nereikėjo gydytojo. Jau kitą dieną, nors dar ir ne visai tvirtai jautėsi, pradėjo triūsties laukuose. Bedirbdamas apgalvojo ir Šukio nelaimę.

— Teisingai žmonės sako, kad nelaimė nemėgsta vienatvės. Ją visuomet lydi kelios palydovės, — galvojo Gerulis. — Ne tik sudegė žmogui namai, bet kartu sunaikino ir visos vasaros derlių. Šis gaisras sugadino mano planus.

Gerulis, pastatęs savo modernius tvartus, tikėjosi, kad ir kiti apylinkės turtingesnieji ūkininkai paseks jo pavyzdžiu.

Paskelbus Lietuvoje žemės reformą, su dideliu dėmesiu sekė jis reformos eigą. Pasiėmęs naują laikraštį, pirmiausia jis perskaitydavo viską, kas lietė reformą. Labiausiai jis domėjosi kunigo Krupavičiaus, tuometinio Žemės Ūkio ministerio, pareiškimais ir ateities planais. Ne kartą jis, perskaitęs kokią nors jo kalbą, savo mintyse kalbėdavosi su juo.

— Puiku, kunige Mykolai. Aš tau pilnai pritariu. Lietuvai būtinai reikia tokios reformos. Tik kad Dievas tau padėtų ją įvykdyti. Tu svajoji apie mūrinę Lietuvą, su gražiais trobesiais, gerais keliais, našiu ūkiu su geros veislės gyvuliais, o aš, tik paprastas Ežerėlių ūkininkas, seku tave. Aš irgi ne tik svajosiu, bet ir dirbsiu, kad ir Ežerėlių kaimas virstų tavo svajonių tikrove.

Todėl Šukio gaisras buvo ne tik kaimyno, bet jo paties nelaimė. Vaikščiojo jis keletą dienų kažką galvodamas, kad kartais užmiršdavo net savo darbus.

Geruliėnė, matydama jo tokį pasikeitimą, pabūgo dėl jo sveikatos.

— Gal tu, Jonuli, per anksti atsikėlei? Man atrodo, kad tu ne kaip jautiesi. Gal tikrai tu nuvažiuotum pas gydytoją.

— Aš nesergu, Verula, bet aš turiu kai ką gerai apgalvoti, nes ne viskas taip klojasi, kaip norėčiau.

— Tai gal skolos tave už kaklo griebia? — susirūpino Geruliėnė. — Aš visuomet buvau prieš tuos modernumus. Tokia skola užsitraukta.

— Kokia čia skola, Verula, — nusijuokė Gerulis. — Nebijok, anstolis neišvarys mūsų iš namų. Per keletą metų vien tik pieninė sumokės visas mūsų skolas. Čia visai kas kita. Už poros dienų aš ir tau papasakosiu, ką aš čia sugalvojau.

— Tik neužtrauk, Jonuli, naujų skolų. Kitaip mes ir miegoti negalėsime.

— Naujų skolų aš tikrai nedarysiu. Mums net ir pinigų nekainuos. Pamatysi ir tu man pritarsi.

— Dieve mano, kokia bėda su tokiu vyru. Vieniems bėdos neduoda ramybės, o maniškiam modernumai apsuko galvą, — pasakė šelmiškai, lyg ji būtų tik ką vedusi, ir nuskubėjo prie savo darbų.

Sekmadienį, grįžus Geruliams iš bažnyčios ir pavalgius, Gerulis pasiūlė savo žmonai kartu aplankyti Šukius. Pamatęs nustebusį jos veidą, paaiškino:

(Bus daugiau)

DIDYSIS PARAPIJOS STATYTOJAS

Kleb. kun. Juozapo Angelaičio 40 metų kunigystės sukakties proga

V. ROCIŪNAS

Gegužės 26-ji Clevelande tikrai buvo Nepaliaujamos Pagal. Švč. Mergelės parapijos klebono kun. J. Angelaičio diena. Ją oficialiai paskelbė Clevelando meras R.J. Perk visiems šio miesto gyventojams ir proklamacijos originalas įteiktas sukaktuvininkui. Didžioji miesto amerikiečių spauda savo šimtams tūkstančių skaitytojų skelbė apie sukaktį. Lietuviškoji spauda pranešinėjo apie sukakties minėjimą ir kėlė sukaktuvininko nuopelnus. Tėvynės garsų radijo vedėjas J. Stempužis padarė įdomų pasikalbėjimą. Clevelando lietuviai gražiai pagerbė uolų Dievo tarną - kunigą ir naujosios parapijos, kaip čia įprasta sutrumpintai vadinti, didįjį statytoją.

Prieš beveik 70 metų — 1904 m. rugpiūčio 24 d. Juozapas Angelaitis išvydo pasaulį, prieš 40 metų — 1934 m. gegužės 26 d. — pradėjo Altoriaus tarnybą ir šių metų rugpiūčio 24 d. nepailstantis klebonas pasitraukia iš aktyvaus parapijos darbo ir pradeda poilsio dienas, kurių jis tikrai užsitarnavo. Per savo 35 klebonavimo metus ,kun. Angelaitis turėjo tik apie tris savaites atostogų.

Su klebono Angelaičio pasitraukimu Clevelando lietuvių gyvenime kai kas pasikeis: bus nauji parapijų vadovai, tuo pačiu gali pakisti ir religinių bei kultūrinių veiklų metodai, gali įvykti ir pačių parapiečių persigrupavimas. Su kleb. Angelaičio pasitraukimu lietuvių, ypač katalikų, gyvenimas įeis į naują fazę. Savaime aišku, kad kunigo, taip giliai įrėžusio savo pėdasakus į Clevelando lietuvių istoriją, pasitraukimas noromis nenoromis privers bent dalinai perorganizuoti religinį, o gal ir tautinį — kultūrinį gyvenimą bent jo būduose ir priemonėse.

Etninių grupių gyvenime bažnyčios vaidina ypač svarbų vaidmenį. Ir Clevelando lietuviai, jau pradėję savo antrojo šimtmečio istoriją, labai pasiges kleb. kun. Angelaičio, kuris per 35 metus tiesioginiai ar netiesioginiai smarkiai veikė į lietuviškąjį religinį, kultūrinį ir tautinį gyvenimą.

Padėka Dievui

Saulėtą gegužės 26 d. sekmadienį sukaktuvininko pastatytoji bažnyčia buvo pilnutėlė tikinčiųjų. Šį sekmadienį į lietuviškąsias 10-tos valandos pamaldas susirinko tiek lietuvių, kaip retai kada. Iškilmingas padėkos mišias atnašavo kleb. Angelaitis kartu su lietuvių jėzuitų provincijolų kun. G. Kijausku, SJ. ir Lietuvių kat. tarnybos direktoriumi kun. K. Pugevičiumi. Bažnyčioje skambėjo specialiai išmoktos Taikos karalienės mišios, kurių autorius kun. G. Šukys Lietuvoje. Sustiprintas varg. R. Brazaitienės vadovaujamas choras su solistais Julium Kazėnu ir Vaciu Jurgeliu didingai jungėsi gražia giesme į prasmingą jubiliejų.

Clevelando vyskupijos kancleris kun. J.A. Griffin pamoksle iškėlė kunigo, kaip Dievo tarno reikšmę, o kun. G. Kijauskas paryškino sukaktuvininko nuopelnus.

Padėkos pamaldos buvo įspūdingos. Tikintieji dėkojo Dievui, kad jis siuntė žmonėms tokį pasišventusį kunigą, o sukaktuvininkas kreipė savo maldas į Aukščiausį ir dėkojo, kad jam leido įsijungti į Kristaus Vynuogyną ir pasiekti bent dalį to, ką gyvenime buvo užsibrėžęs. Jis gautus talentus iš Dievo, neužkasė į žemę, bet juos šimteriopai gražino savo žmonėms, kad jie geriau galėtų Dievą pažinti ir jį garbinti.

Po pamaldų iškilmingoje procesijoje, dalyvaujant šios parapijos pirmąją komuniją priėmusiems vaikams, klebonas pašventino įmūrytą bronzinę lentą su kleb. kun. J. Angelaičio bareljefu ir įrašu, apie šios bažnyčios statytoją. Projektą padarė dail. N. Palubinskienė.

Ilgiausių metų

Sukakčiai paminėti buvo sudarytas specialaus komitetas, kuriam pirmininkavo LB Ohio apygardos pirm. K. Žiedonis, talkinamas J. Malskio, J. Sadausko, Vl. Čyvo, R. Bublio, S. Sankalaitės, St. Astrausko, J. Kijausko ir Pr. Karaliaus. Komitetas rūpestingai šiai progai ruošėsi, kad garbinga sukaktis būtų netik skalndi, bet ir iškilminga.

4 val. p.p. per 350 svečių prie pietums paruoštų stalų laukė kleb. Angelaičio atvykimo. Ji, konfratrų kunigų, amerikiečių ir lietuvių atstovų lydimą, auditorija sutiko plojimais.

Prie garbės stalo pakviesti lietuviai kunigai: G. Kijauskas, K. Pugevičius, B. Ivanauskas, K. Žemaitis, A. Sabaliauskas, trys amerikiečių kunigai, miesto viešųjų įmonių dir. R. Kudukis su ponia, PLB garbės pirm. St. Barzdukas, šios parapijos mokyklos vedėja se suo Margarita, R. Bublys su ponia, apskrities kontrolierius G. Voinovich, Angelaičių giminių atstovė Žilinskienė, to rajono miesto tarybos narys D. Trenton.

K. Žiedonis pasveikino sukaktuvininką ir pakvietė bankietui vadovauti inž. mag. R. Bublį, kuris svečiams kleb. Angelaitį pristatė netik kaip mūrų statytoją, bet kaip ir sielų ugdytoją. Kun. G. Kijauskas sukalbėjo maldą. Prisipylus šampano taures, visa salė sugiedojo Ilgiausių metų, kuriuos palydėjo triukšmingas "Valio" klebono Angelaičio garbei.

Visi garbės stalo svečiai buvo vienas po kito pristatyti didelei auditorijai. Kai banketo vadovas paminėjo, kad kun. G. Kijauskas — lietuvių jėzuitų provinciolas būtų labai pageidautinas kaip būsimas šios parapijos klebonas, svečiai sustojo ir ilgais plojimais pritarė šiai minčiai, kuri jau seniai yra gyva Naujosios parapijos narių tarpe. Perskaityti sveikinimai iš vysk. V. Brizgio, šv. Kazimiero lit. mokyklos, Clevelando ateitininkų, moterų kuopos 36, Lietuvos vyčių, skautų , pensininkų klubo, choro, ir eilės privačių asmenų. Prie sveikinimų pridėtos ir aukos.

Amžinas paminklas jo garbei

Raimundas Kudukis buvo pagrindinis šio pokylio kalbėtojas. "Mes meldžiamės tylos ir įkvėpimo apsupti čia pat už sienos esančioje bažnyčioje. Mes metai iš metų renkames šioje salėje, dažnai užmiršdami, kad visa tai galima daryti dėka vieno žmogaus nepaprasto pasišventimo, virš žmogiško pasiryžimo ir valios. Tas vyras — tai mūsų klebonas kunigas Juozapas Angelaitis. Jo darbai stovi kaip amžinas paminklas jo garbei, o mes čia susirinkome kaip tos garbės liūdininkai.... pradėjo savo kalbą dir. R. Kudukis.

"Kunigas Angelaitis per 40 kunigystės metų yra teikęs savo parapiečiams ir tautiečiams dvasinį patarnavimą ir moralinę paguodą, bet ir jo paties spalvingas gyvenimas gali būti mums pavyzdžiu, nes jis vaizduoja vargą, pasiryžimą ir pagaliau laimėjimą, panašiai kaip ir mūsų egzilų istorija".

Sukaktuvininkas yra gimęs iš Juozapo ir Marijos Angelaičių, marijampliečių 1904 m. rugpiūčio 24 d. Pennsylvanijoje. Jo tėvas buvo angliakasis ir jo didelė — 13 vaikų šeima turėjo iškentėti visus to meto angliakasių vargus, trūkumus ir pavojus. Būsimasis kunigas Angelaitis, būdamas ketverių metų amžiaus, jau matė darbininkų bandymus organizuoti unijas, muštynes, susišaudymus, matė degančius namus tų, kurie nesijungė į unijas. Jis, eidamas kasyklų pakraščiais, rinkdavo anglių liekanas, kad galėtų pašildyti namelį, kurį šeima nuomojo iš anglių kompanijos. Šeima buvo neturtinga ir taupumo jausmas Angelaičio sieloje įsibrėžė ankstyvoje jaunystėje.

1914 m. visa Angelaičių šeima, kviečiama jų buvusio nuomininko, persikėlė į Clevelandą ir apsigyveno Lakeside gatvėje prie E. 20-sios gatvės. Vėliau persikėlė į 21 gatvę prie Hamiltono, kur netoliese buvo pirmoji Šv. Jurgio bažnyčia. Čia lankė Šv. Jurgio pradžios mokyklą. Vėliau perėjo į viešąją mokyklą. Jis lankė pradžios ir aukštesnes mokyklas rajonuose, kur gyvenimas buvo kietas, šiurkštus ir reikalavo kietos laikysenos. Nežiūrint šios žiauriós ir sugedusios aplinkos, jaunasis Juozapas išlaikė ryžtingą ir pozityvų nusistatymą gyvenimo atžvilgiu. Jis studijavo ir dirbo, kartais net tris darbus.

Po vienų misijų Šv. Jurgio bažnyčioje, Juozapas nutarė būti kunigu. 1923 metais jis baigė pradžios mokyklą, gaudamas vakarinės mokyklos diplomą. Kleb. V. Vilkutaitis buvo nuvedęs į Cathedral Latin gimnaziją, bet ten nebuvo vietos. Įstojo į St. Ignatius, kurią baigė su garbės pažymėjimais. 1926 metais įstojo į St. Mary's kunigų seminariją, Ansel Rd. Dabar Angelaitis tapo savimi pasitikintis jaunas vyras. Vaikystės ir ankstyvos jaunystės kietas gyvenimas jį suformavo į praktišką, stoikišką asmenybę. Būdamas klierikas, jis tuojau prisidėjo prie piniginio vajaus seminarijai praplėsti. Šis talentas ir patyrimas, kaip jau gerai žinome, patarnaus jam vėlesnėse dienose. Tuo tarpu, kaip jis rinko pinigus semi-

Kun. J. Angelaitis

narijai, reikėjo pinigų ir jo paties studijoms, todėl dirbo vasarų metu.

Kunigas, klebonas ir statytojas

1934 m. gegužės 26 d. Juozapas Angelaitis gavo kunigo šventimus. Iš jo klasės 74 klierikų tiktai 34 buvo įšventinti. Primicijas atlaikė Šv. Jurgio bažnyčioje ir liko ten vikaru trejus metus, kol 1937 metais buvo perkeltas į Šv. Petro parapiją į Akroną. 1939 metais grįžo į Clevelandą, kur buvo paskirtas Nepalaujamos Pagalbos Šv. Mergelės Marijos klebonu. Ši parapija buvo įkurta 1929 m. liepos mėn. ir pirmasis klebonas kun. Antanas Karužiškis išbuvo iki 1939 metų liepos 19 d., nuo kada kleb. Angelaitis perėmė parapijos vadovavimą. Parapija perimta su senais, buvusio klubo namais bei su 63,000 dol. skola. Tas daugiau kaip 130 metų senumo pastatas, kurio balkiai buvo sutvirtinti su medinėmis vinimis, tarnavo kaip bažnyčia, salė ir klebonija. Senasis pastatas buvo ir mėgstama žiurkių gyvenvietė, ir iš viso atrodė, kad kun. Angelaitis čia paskirtas šią parapiją likviduoti. Bet klebonas nutarė parapiją prikelti iš numirusių. Su skrupulingu taupumu ir ištverme jis pradėjo telkti lėšas naujai bažnyčiai. Klebonas rinko aukas, metalo laužą, popierį, senas padangas, augino viščiukus net per 10 metų (kartais iki 300), pardavinėjo vaisius iš savo sodo, rinko "sales stamps", vaikščiojo po namus su kalėdinėmis plotkelėmis, šventino namus ir t. t. Statybos fodas augo. Išmokėta skola ir nupirko daugiau žemės. 1950 m. pagal arch. dr. St. Kudoko projektą pradėta statyti bažnyčia. Kontraktorius — inž. Juozas Augustinavičius. Buvo susitarta, kad statybai vadovaus pats klebonas. Jis samdė darbininkus, mokėjo jiems atlyginimą, pats dar-

Po pamaldų Clevelande susitikę visuomenininkai. Iš k. į d.: V. Šenbergas, St. Barzdukas, A. Saulaitis ir K. Žiedonis.

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

rė galutinus sprendimus ir pats fizinius darbus dirbo: nešiojo plytas, kasė pamatus ir t. t. Nežiūrint kai kurių abejonių ir nepritarimų tokios statybos vykdymui, bažnyčios pastatas augo ir pagaliau 1952 m. spalio 19 d. buvo pašventinta. Visokiais sunkiais ir abejonių laikais klebonas pasitikėjo Šv. Mergelės Marijos pagalba, kuriai ši bažnyčia dedikuota.

Kiek atsikvėpęs, kleb. Angelaitis pradėjo rūpintis mokyklos, salės ir seselių namų statyba. Visi šie darbai baigti 1960 m. Tų pačių metų rudenį pradėjo veikti pradžios mokyklos trys skyriai ir 1967 m. išleista pirmoji šios mokyklos laida. Mokyklai vadovauja šv. Kazimiero seselės. 1968 metais pabaigta statyti klebonija trims kunigams su svečių kambariais. Visos statybos atsėjo per du su puse milijonų dol. Ir šiandien, tas puikusis statinių kompleksas yra pilnai išmokėtas.

Tai graži istorija, kuri kartais skamba ir pasakiškai. Deja, ji yra tikra, kaip tikras ir šios istorijos kaltininkas — kun. Juozapas Angelaitis. Čia truputį sustojau ilgiau ties šio Angelaičio gyvenimo laikotarpiu, nes ji mums įdomi, kelianti pasididžiavimą mūsų klebonu.

Raimundas Kudukis savo žodžio pabaigoje kreipdamasis į kleboną užakcentavo: "Jūsų meilė Dievui matoma bažnyčioje, kuri gimė Jūsų vizijoje. Jūsų dvasinės ir žemiškosios iniciatyvos vaisiai matomi darbuose, kuriuos Jūs, šimtų darbščių rankų padedamas atlikote".

"Skurdi jaunystė ir kieto gyvenimo patyrimai padarė Jus praktišku žmogumi, kuris suprato žemiškuosius rūpesčius ir žmogiškąsias silpnybes. Visa tai padarė ir efektyviu dvasiškiu".

"Leiskite gerb. kunige Klebone užtikrinti, kad, ką Jūs savo nenuilstamu darbu ir meile sukūrėte ir mums paliksite, mes neišeikvosime". "Jūs parūpinote mums bažnyčią, mokyklą, salę. Už visa tai būsime amžinai dėkingi. Jūsų siela yra šioje bažnyčioje, o jūs esate mūsų širdyse".

"Kaip kuklų mūsų įvertinimo ženklą už daugelio metų nenuilstamą pasišventimą šiai parapijai, komitetas vieningai nutarė ir, žinau visi prapiečiai pritars, įamžinti šioje parapijoje Jūsų vardą. Nuo šios dienos pavadinam šią salę, kurioje mes susirinkę, kunigo Juozapo Angelaičio sale. Dievo atlyginimas Jums, žinoma, bus daug daug didesnis

Pasiūlymas buvo visuotinu pritarimu priimtas. Svečiai atsistoję ilgai plojo savo klebonui.

Linkėjimų puokštės

Apskrities kontrolierius G. Voinovich savo žody sakėsi jau 12 metų pažįstąs kleb. Angelaitį. Tokių kunigų, kaip Angelaitis nesą iš viso. Laikyti Šv. Mišias, lankyti ligonius, rūpintis į bėdą patekusiais, rūpintis savo parapija — klebono didžiausi uždaviniai. Čia esanti stipri lietuvių grupė šį rajoną padaro gražiu ir kultūringu. Už tai visi gyventojai dėkingi.

David Trenton — šio rajono miesto tarybos narys pasveikino kleboną ir įteikė miesto tarybos rezoliuciją.

Visų Clevelando lietuvių vardu LB apylinkės pirm. įteikė odinį albumą su nuotraukomis iš viso Angelaičio kunigystės gyvenimo. Pirmutinį albumo puslapį puošia didžiulė sukaktuvininko spalvota nuotrauka.

Stasys Barzdukas, PLB garbės pirm., sveikino visų lietuvių vardu ir džiaugėsi kleb. atliktais darbais. Tiktai atrastų talentų dėka, visa tai galėjo būti atlikta. Nuoširdžiai jis padėjo ir naujakuriams, kaip tos pačios tautos sūnums ir dukterims. Dėkojo už darbą ir pastangas išlaikyti parapijos lietuvišką charakterį.

Kun. Kazimieras Pugevičius, kuris palikęs savo darbą Baltimorės vyskupijoje, atėjo dirbti Amerikos liet. katalikų tarnybai, sukviečiant visus lietuvius į bendrą talką. Džiaugėsi kleb. įvykdytais darbais. Stipriausias paminklas — sukaktuvininko gyvenimas. Tai įpareigoja ir mus darbuotis lietuvių labui. Kad ateities kartoms būtų kunigų, jaunoji karta turėtų susidomėti dvasininkų luomu.

Nijolė Kersnauskaitė pasveikino skaučių vardu ir padėkojo už leidimą naudotis sale. Jautrus ir gražus žodis buvo baigtas B. Brazdžionio eilėraščio posmeliu "Tu kaip milžinas".

Iškviesti prie garbės stalo du pirmieji šios parapijos parapiečiai Juozas Sadauskas ir Feliksas Baranauskas. Juos svečiai pasveikino ilgai trukusiais plojimais.

Pertraukos metu sukaktuvininkas klebonas, kiek laikas leido, ėjo nuo stalo iki stalo ir sveikinosi su pokylio dalyviais.

Koncertas klebono garbei

Meninę programos dalį atlikti buvo pakviestas Čiurlionio ansamblio moterų choras su kanklių orkestru. Ansamblio vadovas A. Mikulskis prieš koncertą pasveikino kleboną čiurlioniečių vardu, palinkėdamas dar daug sveikų ir gražių ateities dienų.

LTM Čiurlionio ansamblio moterų choras su kanklių orkestru ir soliste Irena Grigaliūnaite padainavo keturias dainas. Programoje buvo numatyta daugiau dainų, bet dėl užsitęsusios oficialios pagerbimo-minėjimo programos, maestro programą sutrumpino beveik per pusę. Koncerto pradžioje Daina Urbaitytė solo kanklėmis atliko Mergaitės svajonę. Svečiai nepagailėjo programos dalyviams plojimų.

Dievas atlygins

Kleb. kun. J. Angelaitis savo padėkos žody sakė, kad toks šaunus jo pagerbimas-minėjimas jam buvo didelė staigmena. Jis su šypsena veide teigė, kad, nors jis gavęs visus kreditus už atliktus statybos ir kitus darbus, bet be dr. Kudoko, inž. Augustinavičiaus ir kitų parapiečių, šie darbai nebūtų virtę realybe. Jis buvęs tiktai mūrininkas-organizatorius. Dievas įsakė dirbti, ir jo įsakymams negalima nepaklusti. Jis sunkiai dirbdamas, džiaugėsi laimėjimais, nepasisekimus priimdavo su nuolankumu.

Bendrai patenkintas savo darbu ir tikiuosi, kad Dievas už tai duos "kreditą". Visas gyvenimas yra darbas, kova ir malda. Pasiekti rezultatai teikia džiaugsmo. Už sveikatą ir viską, ką pajėgė padaryti, dėkingas Dievui. "Dariau viską, kad būtų geriausiai, kad viskas ilgam laikui tarnautų visų gerovei". Ir ateity reikėtų šiuos pastatus prižiūrėti ir saugoti, kaip savo akies lėliukę, užlaikyti juos tvarkingai, kad puoštų šį rajoną.

Visiems palinkėjo geros sėkmės gyvenime. Nuolatos melstis į Nepaliaujamos Pagalbos Švč. Mergelę Mariją, kuri ir jam padėjo tokiuose kritiškuose momentuose, kada atrodė, kad nebegalės pakelti finansinio netikrumo ir kritikų priekaištų. Viskas Jos dėka gražiai baigėsi, nors ne visi darbai, kurie buvo užplanuoti padaryti.

Padėkojo rengėjams ir dalyviams. Visi svečiai sudainavo Lietuva brangi.

Pokylis-pagerbimas jau praeity. Gyvenimas rieda toliau sena vaga. Keisis kartos, išnyks veidai, pasirodys nauji visuomenės vadai, keisis klebonai ir gyvenimo manieros, bet kun. Juozapo Angelaičio pastatytoji bažnyčia, mokykla, salė, seselių namai, klebonija ir Clevelando lietuvių įsikūrimo šimtmečiui paminėti paminklas ilgai bylos apie žmogų ir kunigų, kuris gyvenimo motto pasirinko — Su Dievo pagalba viskas galima padaryti.

Mūsų kolonijose

St. Petersburg, Fla.

SOCIALINIAI SUBUVIMAI

Keičiantis veidams, sulaukiant naujus lietuvius iš Amerikos ir Kanados, keičiasi žmonių galvojimas ir bendravimas St. Petersburge, Floridoje. Lietuvių kolonija jau nebėra vienodo likimo asmenų sudėtis, taigi jos ateitis slypi suderintame įvairume. Yra čia ir daug reikalingo darbo savoje sodyboje, kovojant su saulėtu klimatu ir smėlėta žeme. Net technikos pažanga neįveikia palengvinti gyvenimo.

Socialinis bendravimas darosi reikšmingas, nes atvykusieji iš naujo mezga santykius. Subuvimai, paremti vaišėmis, stikliuku ir garsia daina, nebūtų visada pakankamai naudingi. Todėl labai sveikintina socialiniai subuvimai su įvairia specifine programa. Šalia vaišių, anksčiau yra suruošta: pirma, lietuviškos pamaldos bute, ir antra, Vilniaus minėjimas. Povelykiniame laikotarpyje privačiame name įvyko Lietuvos laisvinimo klausimų nagrinėjimas ir paskutinysis — meninio pobūdžio subuvimas.

Dr. Bronė ir agr. Pranas Zelbai, būdami profesiniai ir ekonominiai pajėgūs, apsigyvenę "Bay Islands Club" kondominiame, suruošė įsikūrimo ir šeimos sukakties vaišes. Gausiai susirinkę gėrėjomės specialiomis subuvimams patalpomis su dideliais kambariais barui, vaišėms, šokiams ir programai — poilsiui. Patalpose yra pianinas ir vargonėliai, prisidėjo akordeonas, svečių dainos ir šokiai. Meno programoje dalyvavo muz. Armonas, aktor. Barauskas ir chorv. Mateika. Pasidžiaugėme B. ir P. Zelbų vaišingumu, gražiu bendravimu. Įvertindami meninį subuvimo įvairumą, palikome dėkingumo dovaną. **K-s**

PLOKŠTELĖS, GAUNAMOS "DRAUGO" ADMINISTRACIJOJE

Plokštelės pavadinimas	Artistai		Kaina
ANOJ PUSĖJ NEMUNĖLIO	Dainos į plokštelę įrašytos Lietuvoje		$5.00
AURELIA	A. Jūratė Paukštelis	(Stereo)	$5.00
DAINOS	Aldona Stempužienė		7.00
		(Mono)	6.00
DAINOS LIETUVAI	Salomėja Čerienė		4.00
GINA ČAPKAUSKAS dainuoja		(stereo)	6.00
LABĄ RYTĄ	New Yorko Lietuvių vyrų choras "Perkūnas		
	Choro vadovas V. Strolia	(Stereo)	6.00
LIETUVIŠKA KAMERINĖ MUZIKA	Izidorius Vasyliūnas, 2 pl.		$15.00
LIETUVIŲ TAUTINIAI ŠOKIAI	(Išleido L. Bendr. kultūros Fondas)	(Stereo)	5.00
		(Mono)	4.50
LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIOS VATIKANE PAŠVENTINIMO ĮSKILMĖS	(Išleido Liet. Vyčiai)		5.00
OI, TOLI, TOLI...	Philadelphijos Lietuvių choras "Viltis"	(Stereo)	6.00
JŪREIVIŲ KELIAI	Modernūs kūriniai, atliekami Tamošiūno orkestro ir solistų		5.00
RADIO VAKARUŠKININKĖS DAINUOJA	(S. Barcus)		4.95
SVAJONIŲ ŽEMĖ	N. Ščiukaitė		$6.00
ŠILUVOS MARIJOS KOPLYČIOS PAŠVENTINIMO IR RELIGINIO KONCERTO MOMENTAI			5.00
ŽIRGINĖLIAI			5.00
DAINOS	A. Trečiokas		5.00
GRĮSIM, GRĮSIM	Kvartetas Viltis	(Stereo)	5.00
MUZIKA FRANZ LISZT	Pianistė Julija Rajauuskas	(Stereo)	6.00
KETURI AUTORIAI: Poezija ir proza:	III-sis		5.00
LITERATŪROS VAKARAS	IV-sis		5.00
SEK PASAKĄ	Laima Rastenytė		5.00
RINKINYS 25	A. Dvariono muzika		5.00
26	A. Sabaniauskas dainuoja		5.00
27	P. Dėdė-Graužinis-Volteraitė		5.00
28	Karo muz. orkestras ir kiti		5.00
		(Mono)	5.00
L. T. M. ANSAMBLIS "ČIURLIONIS 30"			10.00
LIETUVIŲ KOMPOZITORIŲ DAINOS	Stasė Klimaitė	(Mono)	5.00
LIETUVIŠKOS GIESMĖS	Algerd Brazis ir Žibuoklės	(Stereo)	$5.00
MES ŽENGIAM SU DAINA	New Yorko Vyrų oktetas	(Stereo)	5.00
MANO ATSIMINIMAI LIETUVOS	L. Juodytė ir gitara	(Hi-fi)	5.00
DAINUOJAM SU LEONE	L. Juodytės dainavimas	(Hi-fi)	5.00
DAINOS IR ARIJOS	Janina Nomeikaitė-Armonienė	(Stereo)	5.00
VASARIO 16, LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 50 METŲ MINĖJIMAS	L. Stukas, Žibuoklės, Rūtos ir parapijų ansambliai	(Stereo)	5.00

(Illinois valstybės gyventojai prie tų kainų pridėkite 5% taksų mokesčiams ir 25 centus persiuntimui.)

Užsakymus siųskite: DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

DETROITO ŽINIOS

DĖL TVARKOS DAINAVOJE

Dainavos stovyklavietė yra įsteigta organizuotų grupių stovyklavimui ir tam pagrindiniam tikslui ji tarnauja. Bet, taip pat siekdama savo šalutinio tikslo ji stengiasi suteikti sekmadienio svečiams galimus patogumus, kad jie rastų stovyklavietėje ramų poilsį ir savo jaunai priaugančiai šeimai lietuvišką aplinką. Tas yra ypatingai svarbu dabar, kai viešuose miestų paplūdimiuose ir parkuose dažnėja nusikaltimai ir nebojama net minimalinė moralė.

Bet yra jaunų asmenų, kurie nenori kooperuoti šiose Dainavos pastangose suteikti svečiui sąlygas, kokių kitur retai beras. Ta malonia aplinka jie nori naudotis, bet stengiasi išvengti įvažiavimo mokesčio; daug pajėgia išleisti alkoholiniams gėrimams ir įsiveža į lankytojų rajoną nekreipdami dėmesio į nuolatinius perspėjimus. Todėl čia norima atkreipti dėmesį į tvarką, kurios reikia laikytis Dainavoje: automobiliams (ir motociklams) negalima važiuoti rajone daugiau kaip 10 m. į val.; į stovyklaujančios grupės rajoną negalima lankytis niekam ir naudotis sporto aikštėmis, sportui aikštės svečiams yra svečių rajone; nesivežti į rajoną šunų, kurių laikymas stovyklautojų naudojamose vietose yra valstybės įstatymais stovyklose draudžiamas. Alkoholiniai gėrimai įsivežti į rajoną griežtai draudžiami. Stovykloje griežtai draudžiamas šaudymas. Saulei leidžiantis stovyklos vartai uždaromi ir dienos lankytojai ją turi apleisti.

Šios nustatytos tvarkos bus griežtai laikomasi norint, kad ieškantieji poilsio ir ramaus atsipalaidavimo nuo įtempto savaitės darbo jį rastų Dainavoje ir, kad stovyklaujančių grupių darbas ne būtų trukdomas.

ALRKF JAUNIMO STOVYKLOS ŽINIOS

Stovyklų kalendorius.

Birželio 16 d. — birželio 30 d. Vyr. Moksl. At-kai.

Birželio 30 d. — liepos 14 d. Jaunieji ir jaunučiai at-kai.

Liepos 14 d. — liepos 28 d. Metgaičių stovykla veda Putnamo seserys.

Liepos 28 d. — Dainavos metinė šventė.

Liepos 28 d. rugp. 4 d. at-kai sendraugiai.

Rugp. 4 d. — rugp. 11 d. Liet. Fronto b. šeimos.

Rugp. 11 d. — rugp. 18 d. Liet. Mokytojų sąjunga.

Rugp. 18 d. — rugp. 25 d. laisva savaitė, kurios metu Baltasis namas bus išnuomuojamas vasarotojams. Dėl kambarių išnuomavimo kreiptis tel.: 354—0746 (area code 313) Rugp. 25 d. — rugsėjo 2 d. Skautai Akademikai.

— — —

Svetainė Dainavoje pradės veikti nuo birž. 16 d. (sekmadienį).

— — —

Sezoniniai įvažiavimo į Dainavą ženkleliai — bilietai galima įsigyti prie įvažiavimo į Dainavą. Kaina visam sezonui tik 25 dol. šeimai. Patariama šiuos sezoninius ženklus įsigyti, nes pavieniams asmenims įvažiavimo mokesčio kaina — 1 dol. automo biliui ir 1 dol. suaugusiam (baigusiam gimnaziją), įskaitant ir vairuotoją. Gimnazistams 50 centų.

Darbo jėga švaros palaikymui lankytojų rajone, paplūdimio priežiūrai, vandens sargui ir svetainės su patogumais išlaikymui turi būti padengta lankytojų, kurie tais patogumais naudojasi.

Iš stovyklaujančių org. grupių mokesčio, Dainava apmoka valstybinius ir miesto mokesčius, kurie yra trigubai pakilę nuo Dainavos įsikūrimo metų, pajėgia įsigyti reikiamą inventorių, apmokėti inventoriaus pataisymus, gazo, elektros ir kt. mokesčius. Traktorių ir sunkvežimio išlaikymas ir taisymai pareikalauja didelių išlaidų. Visų išlaidų čia patiekti neįmanoma, o jų pasitaiko per sezoną daug ir sąskaitos nebe tokios kokios buvo Dainavai kurian tis. Remonto darbams, kurio kiek vieną metą yra, nepajėgiame apmokėti, jis atliekamas tik asmeninės aukos dėka.

Niekur ir niekas negali įvažiuoti į privačią instituciją be metinio mokesčio, o Dainava nėra "public place", ji neišlaikoma nei Michigano valstijos, nei Manchesterio miesto savivaldybės, ji išlaikoma mūsų pačių. Todėl įvažiavimo mokestis ar sezoninis bilietas šeimai įgalina lankytojų vietovei Dainavoje egzistuoti.

ABITURIENTĖ REGINA JUŠKAITĖ PAVYZDINGA LIETUVAITĖ

Stefanijos ir Prano Juškų jauniausia dukra Regina birželio 2 d. iškilmingų Mišių metu Šv. Jadvygos bažnyčioj gavo to paties vardo gimnazijos brandos atestatą. Gimnazijoj Regina ketverius metus buvo viena iš geriausių mokinių. Amerikos Garbės mokinių d-jos narė, Šv. Jadvygos gimnazijos tos d-jos skyriaus valdybos pareigūnė, mokyklos laikraštėlio redaktorė. 1973 m. pavasarį Regina savo studijiniu darbu apie širdį Michigano aukštesniųjų mokyklų mokinių įvairių sričių mokslinių darbų parodoj iš medicinos ir sveikatos srities laimėjo antrą vietą. Šiemet laimėjo Amerikos Revoliucijos dukterų d-jos premiją.

R. Juškaitė

Malonu, kad Regina yra pavyzdinga lietuvaitė. Iš mažens Gabijos tunto skautė, dabar Stasio Butkaus kuopos šaulė. Ilgametė Detroito Jaunimo choro dainininkė. 1971 m. pirmąją baigė "Aušros" lituanistinę mokyklą. Nuoširdi Detroito Lietuvių Kultūros klubo talkininkė. Įvairiose parodose, mugėse, parengimuose Regina, pasipuošusi tautiniais rūbais, supažindina kitataučius su mūsų dvasiniais lobiais, budi ir aptarnauja lankytojus. Paprašyta atstovauti lietuvius kitataučių tarpe, Regina niekad neatsisako. Ji Šv. Antano parapijos lektorė. Gražiai kalba, skaito ir rašo lietuviškai.

Reginos kambario sienos išpuoštos lietuviškais dirbiniais. Tarp iškabintų įvairių pažymėjimų, diplomų ir t. t. garbingiausią vietą užima "Aušros" mokyklos baigimo pažymėjimas.

Regina didžiausią savo uždarbio dalį skiria lietuviškoms knygoms, plokštelėms ir gražesnėms gintaro puošmenoms įsigyti, nes Baltijos gintaras jos mėgiamiausias papuošalas.

Ja didžiuojasi ne tik jos tėveliai, sesutės, svainiai, seserėčios, seserėnai, bet ir jos buvę mokytojai ir lietuviškos organizacijos, kurioms ji nuolat talkininkauja.

S. Kaunelienė

PAUKŠTYČIŲ STOVYKLA

Detroito jaunesniųjų skaučių stovykla šiais metais vyks rugpiūčio 24-rugsėjo 1 d. Dainavoje. Registracijos lapai bus siunčiami paukštytėms jau šią savaitę. Ktios skautės, norinčios kartu stovyklauti, gali registruotis pas stovyklos viršininkę,Ireną Sventickaitę, tel. 532-7645.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ IR PINIGAI

LB yra didžiausia lietuvių organizacija. LB Detroito apylinkėje yra įsirašiusių lietuvių per 1,500 asmenų. Dalis jų veiklūs, moka solidarumo mokestį, dalyvauja apylinkės valdybos ir tarybos rinkimuose, padeda valdybai vykdyti planus, lanko visus parengimus, remia valdybos užmojus. Dalis įsirašiusių narių retai pasirodo, pamiršta pranešti valdybai savo naują adresą ar telefono numerį, "pamiršta" užsimokėti nario mokestį, nei darbu, nei pinigais neparemia LB veiklos.

Neįsirašiusių LB narių Detroite ir apylinkėse yra, tur būt, daugiau kaip 1,500 asmenų.. Apylinkės valdyba nežino jų pavardžių ir adresų, tačiau juos kviečia ateiti į LB parengimus, susirinkimus, ragina dalyvauti valdybos ir tarybose rinkimuose. Dalis jų retkarčiais pasirodo, bet dauguma per nesusipratimą ir nežinojimą, kas ta LB, nelaiko savęs jos nariais. Tai didelė žala jiems, LB ir visai lietuvių veiklai. Tie neįsirašiusieji į LB yra pusiau mirę, be tautinės gyvybės ženklo Jie nenumesdami dolerio lietuviškam laikraščiui ar organizacijai, yra nuolatinis stabdis, trukdantis lietuvių veiklos ir kultūros vežimui į priekį ri edėti.

Visi žinome, kad be pinigo niekur negalima pasirodyti, kad be jo negalima net mažiausio daiktelio padaryti. Ir LB reikia pinigo. Štai renkamės paminėti Vasario 16, Motinos dieną, birželio baisiuosius įvykius ar Tautos šventę. Prie durų su biletais nestovime, visi eina be mokesčio, o rengėjai, šiuo atveju LB, turi užmokėti už salę, dainininkui ar chorui užmokėti bent kelionės išlaidas ar parūpinti pietums ar vakarienei užkandžių. LB pinigais remia lietuviškas mokyklas, spaudą, sportinin kus ir daugybę kultūrinių renginių. Iš kurgi LB gauna pinigų?

Pagrindinis šaltinis — nario mokestis. Jei daugiau pareigingų LB narių užsimoka nario mokestį, apylinkės valdyba sukaupia daugiau pinigo. Jei visi Detroito apyl. įsirašę nariai mokėtų tik po vieną dolerį per metus, jau turėtume 1,500 dolerių. O juk dirbantieji nariai moka po 3 dol. per metus. Kiek būtų pinigo, ir kiek daug lietuviškiems reikalams būtų padaryta, jei visi nariai pasistengtų laiku sumokėti tą labai mažą nario (solidarumo) mokestį. Deja, tik arti pusės narių teužsimoka. Dėlto apylinkės valdyba turi lakstyti ir plėšytis, kad surengtų kokį koncertą ar balių su išgėrimais ir valgiais, kad gautų 200 ar 300 dol. pelno ir galėtų duoti mokyklai ar kuriam kultūriniam renginiui užmokėti už salę. Tai organizacinė negerovė, kurios visi turėtume vengti.

LB krašto valdyba ar Pasaulio LB valdyba taip pat atliktų daugiau ir didesnių darbų, jei netrūktų pinigo. Ir tai pareina nuo eilinio LB nario pareigingumo laiku užsimokėti tuos 2 ar 3 dolerius..

M. Stonys

TRUMPAI

— **Baisiojo Birželio minėjimas** birželio 16 d. prasidės pamaldomis 10:30 val. Dievo Apvaizdos bažnyčioje, minėjimo akademija 12 val. Kultūriniame centre. Ruošia Pabaltiečių komitetas.

— **Gubernatorius William G. Milliken** birželio 6 d. pasirašė proklamaciją ir paskelbė birželio 16 Pabaltiečių diena — Baltic Nation Day.

— **Priešvestuvinis pobūvis** buvo suruoštas Almai Abariūtei birželio 2 d. pas Marytę Erlingienę. Pobūvis, kuriame dalyvavo apie 50 ponių bei mergaičių, praėjo linksmoje nuotaikoje, o Almai buvo įteikta daug gražių ir vertingų dovanų. Almos ir inž. Edvardo Sventicko vestuvės įvyks rugsėjo 28 d.

— **Joninių laužą** ruošia Švyturio jūrų šaulių kuopa birželio 22 d. (šeštadienį) Pilėnų stovyklavietėje. Pradžia 5 val. ir pabaiga apie vidurnaktį. Bus vaišės, muzika, laimėjimai. Kuopos pirm. Romas Macionis ir valdyba kviečia ne tik visus šaulius, bet ir visus nešaulius Joninėse dalyvauti ir kartu visiems linksmai praleisti šeštadienį. Bus pagerbti Jonai ir Jonės.

— **LB solidarumo** įnašus Detroito apylinkėje renka: prie Šv. Antano bažnyčios Albertas Misiūnas, Šv. Petro—Martynas Stonys ir Dievo Apvaizdos — Vytautas Petrulis. Mokestį, taip pat, priima visi apylinkės valdybos nariai. Solidarumo mokestis metams šeimai 5 dol., pavieniams 3 dol., pensininkams, nedirbantiems ir studentams 1 dol.

— **Penktadienį radijo programos** negirdėsime. Lietuviškų melodijų radijo valandėlės programos nebus ateinantį penktadienį, birželio 14 d. 8 val. vak., nebus — laikas paskolintas vokiečiams, kurie tą dieną turi festivalį. Ši išimtis padaryta tik šiam vienam penktadieniui.

— **Žurnalistų popietė** birželio 9 d. Sofijos ir Adolfo Vasiulių sodyboje praėjo su geru pasisekimu. Paskaitą skaitė Varpo redaktorius Antanas Kučys. Sekanti popietė įvyks liepos 14 d. pas Adolfą Rimkų 1415 Midland Blvd, Royal Oak, Mich. tel. 588-7629.

— **SLA 352 kuopa** parėmė Draugą ir per pirmininką Petrą Januška dienraščiui stiprinti įteikė 10 dol.

— **Švyturio jūrų šaulių kuopos** moterų sekcijos iniciatyva kapų puošimo savaitgalyje buvo suorganizuotas mirusių šaulių kapų lankymas. Kuopos kapelionas kun. Kaz. Simaitis kapinėse sukalbėjo maldas, o šaulės — Angelė Šukienė, Vera Kulbokienė ir Emilija Lungienė papuošė kiekvieno mirusio šaulio kapą gėlėmis ir uždegė žvakutes. Kartu dalyvavo gražus būrys šaulių ir mirusiųjų artimųjų.

— **A. a. Pranciška Vaičiūnaitė Kratavičienė (Kratage)** buvo palaidota birželio 8 d. Mt. Olivet kapinėse po gedulingų pamaldų Dievo Apvaizdos bažnyčioje. Liko sūnūs ir dukros su šeimomis, 9 vaikaičiai ir 6 provaikaičiai.

(sln)

— **Šv. Petro bažnyčios vargonų** pagerinimui iš svetimų parapijų aukojo šie asmenys: Juozas Sinkus, Kristina ir Kazimieras Daugvydai, Emilija ir Stepas Lungiai. **(St. Šl.)**

— **Kun. V. Kriščiūnevičiaus** 25-rių metų kunigystės padėkos Mišios bus birželio 30 d. 11 val. 15 min. Banketas-vaišės įvyks 2 val. p. p. Dievo Apvaizdos parapijos salėje. Bilietus banketui prašomi pasirūpinti iki birželio 17 d. Po birželio 17 d. bilietai nebus platinami. **(S. Šl.)**

Motinos dienos minėjime Detroite gegužės 12 d. Nuotr. J. Urbono

Kun. M. Kundrotas ir dail. V. Jonynas prie naujų vitražų Detroito Dievo Apvaizdos bažnyčioje. Nuotr. J. Urbono

PABALTIEČIAI PAGERBĖ SAVO KANKINIUS

Pušų katedroje gegužės 23 d. 5 val. suvažiavę pabaltiečiai pagerbė maldose savo tautų kankinius, prašė Visagalį Lietuvai, Latvijai, Estijai laisvės.

J. Beinoriui vargonais grojant, įnešta Amerikos, Lietuvos, Latvijos, Estijos ir organizacijų vėliavos.

Kun. Albinas Janiūnas, Lietuvos Vyčių dvasios vadas, suvažiavusius pasveikino. Giedojo pakaitomis choras su maldininkais.

Kun. Albert J. Contons pamoksle prisiminė Baltijos tautų kančias ir viltis. Šv. Andriejaus lietuvių choras gražiai pagiedojo.

Maldas kalbėjo ir pamokslą latvių kalba pasakė kun. Juris Pudans. Po pamokslo solistas Karlis Grinbergs, baritonas, "The Gilded Leaves", E. Melngailio, pagiedojo. Prie vargonų dr. Ingrida Gutbergs.

Maldą kalbėjo ir pamokslą sakė kun. Nikolajs Ozols. Pagiedota malda iš kantatos "To My Fatherland", A. Juras, sol. K. Grinbergs, vargonais palydėjo dr. Ingrida Gutbergs, pagiedojo su dideliu įsijautimu.

Maldai estų kalba vadovavo Jaak Juhansoo. Maldą lietuviškai kalbėjo kun. Alb. Janiūnas.

Iškilmių pabaigai choras su svečiais sugiedojo "God Bless America", "Amerika", "Star Spangled Banner", Lietuvos, Latvijos ir Estijos himnus. Vargonais grojo Beinoris.

Prieš pamaldas visi turėjo progos apžiūrėti suvenyrus. Buvo ir Lietuvos gintaro gabalas, kurį 1973 m. gegužės 20 d. Lietuvos vyčiai atvežė su bronzos lentelėj V. Senutos padarytu įrašu "Lietuvos kankiniams pagerbti". Gintaras randasi akmeniniame pastate prie įėjimo sienoje tarp daugybės žymenų.

Pamaldas - šventę organizavo Naujosios Anglijos Lietuvos vyčiai, su nepailstamu dvasios vadovu kun. Albinu Janiūnu. Dėka dr. Petro ir Verutės Bzinkauskų buvo ir Brocktono autobusas. Džiugu, kad važiavusiųjų tarpe buvo dauguma jaunimas.

E. Ribokienė

— **Ispanijoje** daugiau kaip 13.000 seserų vienuolių dirba ligoninėse ir vaikų bei senelių globos namuose kaip gailestingosios seserys ir ligonių slaugytojos. Religinis žurnalas "Vida religiosa" ilgesniame straipsnyje apžvelgdamas Ispanijos seserų-vienuolių kilnų pasiaukojimą ligonių slaugymui nurodo, kad šioje srityje dirba 50-ties įvairių moterų kongregacijų vienuolės.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Rochester, N. Y.

A. A. JONAS ŽURAS

Kovo pabaigoje iš Rochesterio lietuviškos visuomenės išsiskyrė a. a. Jonas Žuras. Išsiskyrė staiga, labai mažai sirgęs.

O tai buvo asmenybė, kokia retai rasti. Visuomet nuotaikingas, draugiškas, pakilios nuotaikos, besišypsąs. Kiekvienas lietuvis jam, rodos, mylimas ir brolis vien už tai, kad jis lietuvis. Sielojosi pavergtos Lietuvos reikalais.

Ir mirė jis, kaip retai žmonės miršta, būdamas pilnos sąmonės, prieš tai su visais atsisveikinęs, visus atsiprašęs, kad atleistų, jei kuo buvo kam nusikaltęs. Ir taip ruošėsi mirti ne liūdnas, o su giliu tikėjimu ir viltimi, kad pereina į kitą gyvenimą.

Būdamas Lietuvių fondo narys, prašė žmoną Aliną, kad paaukotų Lietuvių fondui dar 100 dolerių. Pinigai per LF įgaliotinį birželio 21 d. bus įteikti asmeniškai LF raštinėje Chicagoje. Lsėkis ramybėje!

LF įgaliotinis Rochesteryje

TĖVO DIENA

Rochesteryje jau yra tradicija, kad Tėvo dienos šventei vadovauja Šv. Vardo draugija. Ir šiais metais, birželio 16 d. draugijos nariai šiai šventei ruošiasi ir kviečia parapiečius gausiai šioje šventėje dalyvauti.

9.30 val. pamaldos, o po jų — pusryčiai, kuriuos ruošia pats draugijos pirm. Al. Stugis.

Pusryčių metu bus įteiktos dvi trofejos. Viena parapijos klebono pavyzdingam metų parapijos jaunuoliui, antra pasižymėjusiam tais metais sportininkui. Taip pat bus pristatyta nauja ateinančių metų draugijos valdyba.

Norima pažymėti skirtumą, kad iki šiol į tokius pusryčius buvo kviečiami tik tėvai su sūnumis ir trofejas galėdavo gauti tik vyrai. Dabar draugijos konstitucija pakeista. Į pusryčius kviečiami tėvai su visa šeima ir pavyzdingo jaunuolio ar sportininko trofejas gali laimėti vyrai ir mergaitės.

Pusryčiams bilietus galima gauti pas draugijos valdybos narius. Ją sudaro: Al. Stugis, dr. Plat, Val. Vitkus, P. Mockevičius, Br. Krokys. **Narys**

Vasaros atostogų metu kiekvienas nori atitrūkti nuo rūpesčių ir kasdienybės. Tai padaryti padeda įdomi knyga.

Skaitydami Renės Rasos

MEILĖ TRIKAMPY

ne tik užmiršit nuobodžią aplinką, bet nejučiomis persikelsit į romano veikėjų audringą, jausmingą, pilną džiaugsmų ir liūdesių gyvenimą, kuris, kaip nuotykingas filmas, pagaus jus nuo pirmo puslapio ir laikys įtamoje iki paskutinio.

Knygos kaina tik 3 do. Gaunama Drauge.

NEGĘSTANTI ŠVIESA

PRANAS GARŠVA

Marijonų vienuolijos 50-ties metų sukakčiai atžymėti išleista marijonų veiklos istoriia Amerikoje. Tampriai susijusi su Amerikos lietuvių gyvenimu, ji įdomi kiekvienam, kuris nori atsekti pirmuosius mūsų tautiečių žingsnius šiame krašte.

Tik paskaičius šią knygą susidaro pilnas vaizdas, kokį darbą atliko marijonai įsteigdami čia savo vienuolijos padalinį.

Knygos lengva, sklandi kalba, gyvas stilius ir intriguojančiai pasakojami įvykiai skaitytoją pagauna ir visa istorija atsistoja prieš jo akis ne kaip sausa mokslinė praeities registracija, bet kaip gyvas gyvenimo fragmentas.

Patartina kiekvienam perskaityti. Gaunama "Drauge", kaina $3.50.

Illinois gyventojai turi pridėti prie knygos kainos 5 proc. mokesčiams.

Detroito skelbimai

PETRAS PUTRIUS

Dažo — Dekoravimas — Taiso Kambarius Verandas Garažus Ideda "Plaster Board". Visų rūšių grindų ir sienų plytelės.

12737 Grandmont Rd., Detroit Mich. 48227 — Tel. VE 8-4064

"Šilainės" dvidešimt penkių metų sukakties minėjime dalis svečių. Iš k. į d.: dail. Vyt. Jonynas, Liuda ir Algis Rugieniai ir kt.

Nuotr. J: Urbono

PETRELIS

Birželiui prisiminti

NERIMA NARUTĖ

Tai buvo tie metai, kai Europoje buvo neramu. Kai kurios valstybės žiūrėjo tai į rytus, tai į vakarus. Tačiau vaikystėlė to nesuprato, nes pradžios mokyklos amželis buvo jaunas, kaip gležnas pumpurėlis, kai pavasarį stiepiasi į saulę, be rūpesčių, be skausmo, — tokia tada buvau aš.

Gyvenome gražiame Aukštaitijos mieste. Tėvai turėjo sklypelį žemės užmiestyje prie geležinkelio stoties. Prie mūsų sklypelio tęsėsi laukai, kurie priklausė senamiesčio klebonijai. Čia buvo gilokas griovys, geriau sakant, mažas upokšnis, kuris pavasariais išsiplėsdavo, o vasarą ne visai išdžiūdavo. Toji negyjanti mažytė arterija tarnavo daržų laistymui. Mat, mama vis pasisodindavo tai daržovių, tai bulvių tame sklypelyje.

Šalia griovelio prie alksnių sienos buvo kitas žemės lopinėlis, kuriuo niekas nesinaudojo. Ir kam jis tiko, tik šuniui būdai pastatyti.

Aš ten pavasarį skindavau purienas, vėliau viedrynus, kartais rasdavau ir gegutės abrūsėlį. Taip nuo pavasario iki rudens aš ir mama ėjome laistyti, ravėti, o rudenį susirinkti užaugusių gėrybių. Tačiau vieną pavasarį, mamytei susirgus, nesodinome ir buvo lyg trūkis tarpe kitų buvusių vasarų. Išvažiavome pas senelę. O kitą pavasarį vėl rūpinomės sena daržininkyste. Mūsų nustebimui tame tuščiame mano purienų ir viedrynų lauke paamtėme nemažą krūvą lentgalių, akmenų ir visokių statybos atplaišų. Ir vieną popietę sėdintį prie tos krūvos Petrelį, kurį ne tik mes, bet ir visas miestas pažinojo. Sėdėjo jis ant paristo akmens ir kramsnojo duonos žiauberį.

Petrukas buvo elgeta. Kiek jis metų turėjo, sunku būtų buvę atspėti. Pažino jį visi ir jis visus. Buvo geras, pamaldus, už kiekvieną riekelę duonos ar sūrio kriaušelį ilgai poteriavo ir dėkojo. Kartais jis ir dirbo, tai karbus pynė, tai kam malkas kapojo, tai daržus laistė. Bet prie nuolatinio darbo neprisirišo ir gana. Tai jam, girdi, perilgu, tai atsibosta. Žiūrėk, turs, turs, visa pametęs ir nueina. Sudiev, tamstytės, — patriūbykit, kad norit.

Daugiausia laikėsi senamiesčio klebonijoje. Pats klebonas turėjo nemažą ūkį, tai Petrą pritraukdavo nors laikinai prie darbo. Tai piemenį sekmadienį paleisti, tai varpais paskambinti. O ir mėgo jis skambinti. Įsikabina rankomis virvės, pasitraukia ją kiek gali žemyn, o paskui varpas kelia jį aukštyn. Ilgiau, negu reikia supdavosi jis senoje varpinėje. Už tuos darbus Petrelis turėjo šiltą kampą šalčiams užėjus, o vasarą grįždavo prie senos "profesijos" — elgetavimo. Daug kartų geraširdis klebonas prašė: "Petrai, dirbk pas mane nuolat, užsidirbsi, duosiu žemės gabalą ir gyvensi kaip ir visi".

Petrukas gi paklausys, paklausys ausį pakreipęs, ir šypsodamas nedrąsiai taria: "Tai klebonėlis, pats vis su žmoneliais, tai meldiesi kartu, tai juos pamokai, aš irgi taipogi negaliu be žmonelių, sužinau, kur kas dedasi, ir nenuobodu. Klebonėlis knygų daug turi, skaitai, o aš tik poterėlius temoku, tai pasimeldžiu už gautą duonutę ir viena ausimi pasiklausau, kas dedasi apylinkėje. Taip slenka greičiau dienos".

"Oi tu, Petrai, turėtumei namus ir pačią ir gyventumei kaip ir visi, o dabar vienas bastūnas".

"Klebonėli, namai ir žemės šmotelis būtų labai ne pro šalį, bet jau pačios — tai jau ne. Visko gi reikėtų dvigubai. Pamanyk, ir terbas turėčiau vilkti dvi.

"Tai, kitaip sakant, bijai atsakomybės", juokavo klebonas. "Taigis, taigis", murmėjo Petras.

Tačiau jo sukrauta krūvelė lengalių žemės sklypelyje parūpo ne vienam. Taip vieną gražią popietę laistėme daržus, ir motina išdrįso paklausti, pamačiusi Petrą sukinėjantis prie lentgalių: "Tai, Petruk, namus statai?"

"Taigis, tamstyte, pradėjau, klebonėlis leido. Sako, statyk, jei kas išeis, vis užsiėmimas. Ir pradėjau medžiagą rinkti. Į vieną terbelę duoną, o į kitą tai akmenį, tai gelžgalį, tai lentgalį. Truks laiko, bet pasistatysiu. Pamatysit, tamstele". pabaigė kalbą Petrukas. "Tai bile tau į naudą. Dieve, padėk, statyk". Palinkėjusi mama grįžo prie savo darbo.

Pirmąją vasarą, sukrovęs įvairaus laužo krūvą, paliko. O antrais metais veik kasdieną kasė griovį ir sausino žemelę, o tos žemės tebuvo tiek, kad galėjai perspiauti skersai. Visi žinojo plačiai, kad ubagėlis namus stato. Taip antrosios vasaros pusėje jau dėliojo pamatus iš surinktų akmenėlių, o trečią pavasarį, po purienų žydėjimo, stojo namelis.

Namukas buvo nedidelis, vos vienam žmogui. Išpynė jis pynučių sienas, iškrėtė moliu, kurį sunkiai vilko visą pavasarį. Uždengė šiaudinę kepurėlę, įrišė duris, sustatė langelius, kaminėlį ir Petruko dvaras bolavo iš tolo. Svarbiausia, kad tas dvaras skendo jo paties rankomis sukastam darže. Tarpe bulvienojų plėvojo aguonos, raitėsi agurkai, ridikai. Maža žeglių tvora skyrė nuo kiemo, o kieme vaikščiojo dvi margos vištukės, kurias laikė priemenėlėje. Namukas buvo saulėgrąžų užuovėja, bemaž tik kaminėlis bolavo virš aukštų auksinių galvų. Kažkas buvo lyg pasaka, ir man, vaikui, tada taip norėjosi įeiti į tą jo rūmą.

Suradusi progą pasiruošiau. Mamos paprašiau pyrago bandelės ir bematant atsidūriau šalia namuko. Pasibeldžiau į duris. Durelės prasivėrė, įsileido mane vidun. Dairausi nustebusi: maža lovelė, stalas su suolėliu, kitame šone krosnis, ant kurios katiliuke pliumpsėjo, virė bulvės. Petrelis pynė pintinę. Padaviau lauktuves ir jau norėjau išeiti, bet jis liepė sėstis, pasisvečiuoti. Aš to ir laukiau. Įsitaisiau patogiai ir vedžiojau akimis po trobelę. "Ar patinka?" užklausė: "Taip, labai, aš čia žaisčiau per dienas, tokia graži maža trobelė".

Paviešėjus pas Petrelį jo naujoj sodyboj, bėgau vėl pas motiną. Ir nuo to laiko dažnai jį lankydavau ir pasidariau nuolatinė jo viešnia. Jis pasakojo pasakas, kalėdonių nuotykius, pindamas rėčius, man rodė ir dažnai pavaišindavo kalėdotos duonos bruzgeliais.

Keitėsi laikai, kilo neramumų debesis. Išsikėlėme kitur, o aš jau buvau bebaigianti pradžios mokyklą. Pamiršome Petrelį ir jo sodybėlę.

Užėjo, kaip baisus debesis, pirmasis okupacijos košmaras. Nebeturėjome laiko niekam. Pasitraukėme į tėvelio tėviškę. Kaime buvo saugiau. Stengėmės išsilaikyti savoje žemėje nuo trėmimo. Greitas vakarų smūgis išgelbėjo nuo Sibiro. Lyg po baisios raupų ligos vėl truputį atsikvėpėme. Kalbos sklido, kas paliko, ką išvežė, ką nukankino, kas kalėjo?

Į gimtąjį miestą sugrįžau rudenį. Dabar jau lankiau gimnaziją. Buvo miela prisiminti buvusias vietas. Mokyklose vėl triukšmavo mokiniai, vėl gyvenimas bėgo tolyn su kasdieniais rūpesčiais. Nepajutau, kaip prabėgo mokslo metai ir ankstyvas pavasaris žadėjo atskubančias atostogas.

Vieną sekmadienio popietę sutarėme su drauge pasipurienauti. Žinoma, aš ją vedžiau į tą seną kampelį, kur buvo Petrelio sodyba. Be to, buvo malonu ir jį patį pamatyti, kuo aš ir tikėjau. Perėjome beveik visą miestą, nes gyvenau kitoje pusėje, pasiekėme pievą. Mūsų buvęs sklypelis, kurį pardavėme, dirvonavo apleistas, o Petrelio sodybos buvo tik griuvėsiai.

"Vaje", net aiktelėjau. Pasileidome bėgti su drauge namelio link. Aš jai papasakojau apie buvusį šį "dvarą" anksčiau. Pribėgę dairėmės aplinkui, — nė gyvos dvasios, tik išmėtytos sugriautos sodybėlės liekanos. "Tai kur gi Petrelis?", pati savęs klausiau. Kas čia įvyko? Abi su drauge bandėme įspėti šią mįslę, kuri man pasirodė skaudžiai paini. Taip be purienų grįžome namo.

Kitą dieną nedrąsiai paklausiau šeimininkės, ar ji pažinojusi Petrelį?

"O, taip, kas gi jo nepažino! Tas mielas, geras ubagėlis, kuris daug kartų man yra padėjęs. Ir kas galėjo tikėti, kad elgetas tie nevidonai vežtų".

"Išvežė!", surikau, "už ką?" Ir pravirkau, lyg kas būtų giliai stiklo šuke įrėžęs man į širdį, taip skaudėjo. Tai buvo pirmos šukelės, sudaužytos vaikystės pasakos, kurios liko negyjančia žaizda. "Už ką, už ką?" Vis dar ašarodama klausiau. Ji glostė mano galvą ir ramino. "Žinai, už ką, — už nuosavybę, už namelį, o trobelėje rado ir atsišaukimų "Laisvė". Didžiajam rytų ubagynui prireikė mūsų Petrelio", užbaigė ji liūdnai.

Tą vakarą ilgai neužmigau. Taip Petrelis liko nepamirštama skaudi vaikystės pasaka.

DANIJA NORI APRIBOTI SILKIŲ ŽVEJYBĄ

Danija nori nustatyti silkių žvejybai Šiaurės — rytų Atlante kontingentą per metus 210.000 tonų, tuo būdu sumažinti silkių žvejybą 73.000 tonų. Taip pareiškė Danijos žvejybos ministras Kofud.

Danija yra Šiaurės — rytų Atlanto žvejybos sąjungos narys. Joje dalyvauja 14 kraštų. Ar kiti nariai sutiks su tokiu pasiūlymu, dar nežinoma. Sąjungos susirinkimas įvyks birželio 26 d. Bonnoje. Ten turės būti nustatyta ir silkių kontingentai atskiriems kraštams. Įdomu ar tai pasiseks nustatyti? **A. T.**

— Pasaulis neužmoka žmogui už tai, ką jis žino; užmoka už tai, ką jis daro su savo žinojimu. — **M. Forman**

Vien tiktai tėvų meilė savo vaikams ištveria per visą gyvenimą.

— *Robert Browning*

RADIO PROGRAMA

★

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojoj Anglijoj. Iš stoties WLYN 1360 bangos, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų – perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Šią programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvė, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas AN 8-6489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.

Testamenta su legališkomis formomis bei afidavitais jau gaunami.

Tai nauja pagerinta laida.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Paruošė — dipl. teis. Pranas Šulas

Čia nuosekliai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų galia bei nurodoma jų forma ir paduodami pavyzdžiai ne tik pagal JAV veikiančius įstatymus, bet ir Vokietijoje, Anglosaksų pasaulyje bei Nepriklausomoje Lietuvoje

Gaunama "DRAUGE"

Kaina su Legališkomis Formomis — $3.50; be tų formų — $3.00.

Illinois gyventojai prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams.

MISCELLANEOUS

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda

2047 W 67th Place — WA 5-8063

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Geru prekių didelis pasirinkimas Automobiliai, šaldytuvai, televizijos, doler certifikatai, maistas, akordeonai. 2608 W. 69th St., Chicago, Ill 60629 TELEF — WA 5-2787

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, tel. YA 7-5980

NAMŲ REMONTAS

PRIEINAMA KAINA

Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Įrengiu kambarius rūsy. Dažau.

Zigmas. Tel. 651-9625 ar 778-0838

NAMŲ APŠILDYMAS

Taisau senus ir įdedu naujus pečius. Pigiai išvalau ir alyvinius perdirbu dėl dujų. Įdedu vandens šildytuvus. Kreiptis —

A. BANYS — 447-8806

GĖLĖS

Vestuvėms, banketams, laidotuvėms ir kitokioms progoms

BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

2443 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. PR 8-0833 — PR 8-0834

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ar perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. Western Ave
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois

Tel. GA 4-8654

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos
Radijai
Stereo ir oro vėsintuvai
Pardavimas ir taisymas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriai jas plačiai naudoja, bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" spaustuvę visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti kiekvieną kartą.

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų

823 WEST 34th PLACE
Tel. FRontier 6-1882

Remkite tuos biznierius, kurie skelbiasi dien. "Drauge".

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

DRAUDIMAI — INSURANCE
Namų, mašinų, sveikatos ir gyvybės
Namų pirkimas bei pardavimas
Butų nuomavimas

BUD'S REALTY
BALYS BUDRAITIS
4369 So. Archer Avenue
Tel. 254-5551

5 butai ir 2 biznio patalpos. Gražus namas. Marquette Parko centre. Palikimas — reikia skubiai parduot.

2-jų miegamų bungalow. Gerai užlaikytas. Prie pat Marquett Parko.

2 po 6 kamb. medinis. Didelis namas. Brighton Parke.

Naujas 8 po 4 kabarius mūrė arti Kedzie ir parko.

10 po 3½ mūr. Gerai išlaikytas Netoli Kedzie ir Marquette Rd.

Insurance — Income Tax
Notary Public

SIMAITIS REALTY
2951 W. 63rd St., 436-7878

PARDUODAMA VASARVIETĖ
Ant Wisconsin upės kranto (šešios mylios nuo Wisc. Dells). Dėl informacijos skambinti: (312) 376-6256 Tarp 9 ir 10 val. vakaro.

Skubiai parduodamas 8 kamb. namas. 1 auto garažas. Atskiras 1 šeimos namukas kieme. Sklypas 60x300 p. 7200 į vakarus ir 7200 į pietus. Kaina $30,000. Skambint 458-0012 arba 254-6376

Gage Parke — Mūr. 2-jų butų namas po 6 kamb. Garažas. Skambint savininkui tel. 279-9459

Floridoj virš akro prie Palatkos. Keliai jau pravesti. $3,000.

3½ karatų (7 deimantai) vyr. žiedas, $1,200.

Važiuoju į Vokietiją — Kas nori pirkti ir sutaupyti ant **Mercedes** arba VI W.

Sefleris, Sr., 651-9625, 8-10 val. ryto,
Šefleris, Sr., 651-9625, 8-10 val. ryto.

8 rm. frame house — 4 bedrms, living rm., dining rm., modern bath, cab. kitchen & pantry. Carpeted throughout. Full bsmt. 2 car garage. New gas heat & hot water tank. Hubbard H. S., Maria H. S. & St. Rita. 737-7980

Prie Como ežero pakrantės (Lake Geneva, Wis.) išnuomoju namą ar kamb. bet kuriam laikui. 2 laivai. 90 mylių nuo Chicagos. Ideališka dėl poilsio. Šefleris, Sr. 651-9625, 8—10 val. ryto.

Brick 2-flat and basement apartment. 220 wiring. 2½ car garage. Marquette Park area. Sale by owner. Call after 6 p. m. 776-4930.

Octagon front 6 room brick house. 2 car garage. Good condition. Sale by owner. Call after 6 p.m. 776-4930.

ŠIMKUS REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
Tvarkingai patarnauja visais Real Estate reikalais. Be to čia veikia Notariatas, daromi ir išdidijimai, vertimai, užpildomi pilietybės pareiškimai ir įvairūs blankai
4259 So. Maplewood, CL 4-7450

Namų valdymas — Income Tax
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 S. Kedzie Ave., 778-2233

MISCELLANEOUS

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

Įvairių prekių pasirinkimas motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis., Gi skelbimų kainos visiems prieinamos.

REAL ESTATE

Tik arti savųjų

Liuksus rezidencija didelei šeimai. 3 miegamieji. Parketo salionas, valgomasis ir darbo kabinetas, fojė, balkonas, 3 vonios, centr. oro vėsinimas, įrengtas pobuviams beismentas, 2 auto mūro garažas. Virš 60 p. lotas. Bargenas prie parko. $39,000.

15 metų 3-jų butų gelsvas mūras ir 2 auto mūro garažas. Atskiri radiant šildymai. Graži nuosavybė Marquette Parke. $49,000.

Saulėtas 6 kamb. mūras. Centr. oro vėsinimas, įrengtas beismentas, garažas, arti parko. $25,500.

$8,000 pajamų metams duoda mūro namas. Arti mūsų ofiso. Iš našlės paimsite už $40,800.

Beveik naujas švarus 5½ kamb. mūras. Arti Western ir Marquette Rd. $17,900.

Didelis "octagon" 6 kamb. mūras ir 3 kamb. beismente. Platus lotas. Garažas. Arti ofiso. $22,000.

1½ aukšto mūras. 2 auto mūro garažas. Įrengtas sausas beismentas. Arti vienuolyno. $30,000.

2 butų mūras, 2 auto mūr. garažas Modern. vonios, virtuvės, naujas gazu šildymas ir elektra. Arti Paramos $28,800

VALDIS REAL ESTATE
7051 S. Washtenaw Av. RE 7-7200

VYRAI IR MOTERYS

MAN AND WIFE
To clean 2 floor Office Building nightly
Must have past experience and show good references.
Call Mr. Fitzgerald at 944 3313

HELP WANTED — MOTERYS

2 ACCOUNTS RECEIVABLE ADJUSTERS
Figure work. Must have Bookkeeping background. Will be moving to Elk Grove Village July Call —
Credit Manager 826-6900

ALTERATIONS SEAMSTRESS
Full or Part-Time
BETTY PAT'S BRIDAL
4230 S. Archer, Chicago, Ill.
Tel. VI 7-4312

CLERK TYPIST
Required for Sales Dept.
Must type 40-45 W.P.M. Good figure aptitude very helpful.
Duties include phone contact with customers, typing, filing and order handling.
We offer excellent starting salary with a full range of benefits including Paid Hospitalization. — Call:
MR. CHERRY 237-4100
Pioneer Gen-E-Motor Corp.
5841 W. Dickens, Chicago, Ill.
An Equal Opportunity Employer

HELP WANTED — VYRAI

MAN
For Bookbinding and Cutting
SUPER SERVICE MFG. CO.
913 W. Van Buren, Chicago
Tel. — CH 3-4000

LOOKING FOR A NEW LOCATION, FRESH AIR — MODERN NEW PLANT?
SCREW MACHINE OPERATORS
Experienced Brown & Sharpe
SET UP AND OPERATE
3 years experience.
Top wages exceeding city rate. Paid Hospitalization, Vacations, Free Coffee, etc.
CALL: —
PASKO SCREW COMPANY
Tel. (312) 223-6688 or 223-6689
(Convenient Suburban location away from city traffic.)

SECURITY GUARDS
Full Time & Part Time
Ror O'Hare Int. Airport and Suburban Areas.
Your choice of location.
Ages 21 to 65.
U.S. citizen. No police record. Retirees & veterans welcomed. Uniforms furnished. Paid vacation, other exc. Benefits. Car required for most locations. Join the co. That is rapidly becoming recognized ar the best in the business.
SEE MR. WARWICK
H & K CONCOURSE
O'Hare Airport or call 644-4264
An Equal Opportunity Employer

MECHANICS
Midwest Can Manufacturer has several openings for mechanics. Salary commensurate with exp. and ability.
INTERNATIONAL CAN CO.
3810 W. 38th St. — Tel. 847-0500

PLATING FOREMAN
Nickel & Chrome exper. required. Good salary and fringe benefits.
Contact personnel
CONTINENTAL TUBE CO.
Tel. — 547-7700

HELP WANTED — VYRAI

DIE SETTER
Experience necessary. Many benefits including pension and insurance. Apply in person.
WISCONSIN CAN CO.
5437 S. Massasoit — 581-3300

ELECTRICIAN
Permanent opening with large printing company to assist our chief maintenance electrician. Experience in wiring, switches, conduits and motors required.
Call Personnel Dept. for Interview
REGENSTEINER PRESS
1224 W. Van Buren SCt.
Chicago, Ill. 60607
Tel. 666-4200

MAINTENANCE MEN
Openings On All 3 Shifts
Must have electrical and hydraulic knowledge for use on injection machine.
Salary based on experience. Liberal company benefits provided.
Apply in Person
PHILLIPS PRODUCTS CO., INC.
Rt. 20, Bartlett, Illinois
(Next to Wickes Lumber Co.)
An Equal Opportunity Employer

MAINTENANCE MAN
Minimum 3 years experience to repair and maintain equipment heavy on eletric.
Applications accepted Monday trru Friday 10 A. M. to 2 P. M.
DRESSEL'S
6630 So. Ashland Ave., Chicago

MANAGER WANTED
For apartment bldg. Free apartment, plus pay. Must speak English. Call — between 8:00 A. M. and 5:30 P. M.
275-0330

WANTED EXPERIENCED
UPHOLSTERERS
Full time or temporary during vacations.
PHONE 784-6790

MAINTENANCE
(FACTORY)
Good position currently exists for a person with a minimum of 3 years mechanical experience. — Must have own tools.
Good salary, regular increases plus paid hospitalization and additional benefits including paid vacation. For interview or information contact: MR. D. CECH
INTERCRAFT INDUSTRIES CORPORATION
943-8900, Ext. 45
An Equal Opportunity Employer

MAINTENANCE MAN
Electrical and Mechanical experience desirable — but not required.
STATIONERY ENGINEER
High Pressure Boiler experience.
All Benefits including
LIFE INSURANCE — HEALTH INSURANCE AND PENSION
AMERICAN LINEN COMPANY
225 W. Chestnut DE 7-4080

CARTON FACTORY NEEDS MECHANIC
Electrical experience helpful
DYNAMIC CONTAINER CORP.
575 Vista Ave., Addison, Ill.
Tel. — 543-4464

WANTED
ARC WELDERS
Age 18 to 60 yrs.
$5.20 to $7.20 per hour
Automatic wage adjustments. 10 paid holidays. Paid vacation. Free life & hospital insurance.
Apply MR. JUSKUS
374-5250, Ext. 472

Remkite tuos biznierius, kurie skelbiasi "Drauge".

Laiškai redakcijai

AR TIKRAI REIKIA PERŽIŪRĖTI ĮSTATUS

Įdomu buvo skaityti 1974 birželio 5 d. "Drauge" JAV LB krašto valdybos vicepirmininko Balio Raugo straipsnį "Ir vėl reikia peržiūrėti įstatus". Kaip žinom, birželio 15-16 d. prie Chicagos renkasi vyriausias JA Valstybių LB organas — JAV LB septintoji taryba savo antrojon sesijon. LB taryba priima ir keičia LB įstatus. Tad straipsnis, atrodo, skirtas šiai sesijai.

Straipsnyje pateikta eilė gerų ir kritiškų siūlymų JAV LB įstatų reikalu, siekiant jų tobulumo. Priekaištaujama, kad įstatuose esama įvairių klaidų. Kai kurios klaidos teisingai paminėtos, bet tame straipsnyje yra eilė netikslumų ir neteisingų priekaištų.

Straipsnio pradžioje rašoma, kad paskutinį kartą LB įstatai buvo pakeisti šeštosios JAV LB tarybos paskutinėje sesijoje, įvykusioje 1972 balandžio 30. Iš tikrųjų tai buvo ne paskutinė, bet trečioji tos tarybos sesija, įvykusi 1972 balandžio 28-30 dienomis Chicagoje, kurioje net dvi dienos buvo skirtos kruopščiam LB įstatų projektų svarstymui ir ilgom diskusijom. Po tos sesijos šeštoji JAV LB taryba turėjo dar dvi savo sesijas (1972 m. rudenį Clevelande ir 1973 m. pavasarį New Yorke).

Nesinori sutikti su teigimu, kad LB įstatai "į gyvenimą buvo nerūpestingai išmesti", nes įstatų kelis projektus paruošė per daugiau, negu metus laiko labai rūpestingai dirbusi ir LB tarybos narių, apygardų, apylinkių ir paskirų asmenų nuomones bei siūlymus anketomis ir kitokiais būdais surinkusi JA Valstybių LB įstatų keitimo komisija. Vėliau galutinis projektas buvo tarybos sesijoje žodis po žodžio svarstytas, straipsnis po straipsnio diskutuotas ir balsuotas, dažnai pakeičiant įstatų komisijos pasiūlytą redakciją. Galutinė įstatų redakcija yra tokia, kokią tarybos narių dauguma sesijoje suredagavo ir nubalsavo.

Dėl LB įstatų korektūros teisinga pastaba. Bet pačių įstatų kalba prieš spausdinimą buvo peržiūrėta specialiai paprašyto lituanisto Philadelphijoje. Ateityje perspausdinti įstatų leidinėlį bus galima atitaisyti ir korektūros klaidas.

Straipsnyje teigiama, kad mūsų organizacinėje veikloje tegalime kviesti ar pasiūlyti asmenį pareigoms, o LB įstatų str. 39 (psl. 24) esą įrašyta, kad "Švietimo tarybos pirmininką Krašto valdybos pirmininkas skiria". Iš tikrųjų minimas str. 39 yra toks: "LB Švietimo Tarybos pirmininką trejų metų terminui kviečia LB Krašto Valdybos pirmininkas ir tvirtina LB Taryba".

Pritariu Raugui, kad krašto valdybos narių įjungimas į LB tarybą, atrodo, nėra nei logiškas, nei demokratiškas. Ir įstatų komisija savo projekte siūlė turėti tik rinktus tarybos narius, bet tarybos dauguma sesijoje per du balsavimus šiuo klausimu nutarė kitaip. Reikia sutikti su Raugu, kad daug įvairių klausimų galėtų būti išaiškinti įstatuose. Bet tada įstatų leidinėlis pasidarytų didelė įstatymų knyga.

LB taryboje, kurioje yra 58 asmenys su skirtingomis nuomonėmis, yra sunku suredaguoti neklaidingus įstatus. Tą parodė buvusių šešių LB tarybų patirtis. Būdavo sudaromos komisijos, kurios ištisus metus laiko vargdavo, nuomones rinkdavo bei derindavo ir, palyginus, gerus projektus pateikdavo LB tarybai. O ta, iš visos Amerikos suvažiavusi, pradėdavo viską iš naujo perredaguoti, keisti, taisyti, tobulinti. Taigi taip buvo ir, tur būt, taip bus.

LB tarybos priimtų įstatų ir nutarimų negalėjo keisti nei prezidiumas, nei kiti LB organai, nors jie ir kai kam nelogiški rodėsi.

Atrodo, kad siūloma vėl iš naujo LB įstatų pagrindinį keitimą pradėti ir šioje septintoje LB taryboje. Mano nuomone, tai būtų tik nereikalingas laiko gaišinimas, nes dabartiniai LB įstatai yra pakankamai geri ir gyvenimiški daugumai žmonių ir apylinkių. Galimas būtų tik vieno ar kito straipsnio pakeitimas. Tie įstatai remiasi Lietuvių charta, JAV Lietuvių Bendruomenės aktu ir LB inkorporavimo dokumentais (ir su gyvenamojo krašto valstybiniais įstatymais), kurie LB įstatus praplečia ir paaiškina. LB įstatus papildo įvairios JAV LB taisyklės. Visiško tobulumo nepasieksim.

Manau, kad birželio 15-16 dienomis Chicagos priemiestyje Oak Brook įvyksiančioje LB tarybos sesijoje labiausiai mums turėtų rūpėti du pagrindiniai klausimai: tai JAV lietuvių švietimo ir kultūros ateities reikalai. Mums trūksta kultūros, mums reikia daugiau švietimo. Būdami kultūringesni ir šviesesni gal ateityje ir tobulesnius įstatus surašysim.

Vytautas Kamantas

REIKIA LIETUVOS ISTORIJOS

Draugo birželio 5 numeryje, Bostono žinių skiltyje, aprašant LB Kultūros klubo susirinkimą (gegužės 25), kuriame buvo keli pranešimai apie Lituanistikos Instituto veiklą, netiksliai atpasakoti mano žodžiai apie Lietuvos istorijos leidimą JAV-bėse. Trumpai ir glaustai kalbėdamas, gal buvau nepakankamai gerai nugirstas ir suprastas, tad norėčiau patikslinti, kad kiti laikraščiai, pasigavę korespondento informaciją, nebūtų irgi suklaidinti.

Aš nesu sakęs, kad a. a. prof. Zenono Ivinskio Lietuvos istorijos reikalui "nieko nepadaryta". Priešingai, suminėjau, kad turiu nuorašą jo rašyto Lietuvos istorijos I tomo, kuris baigiasi 1422 metais (Torno sutartimi). Velionis buvo numatęs jį užbaigti Kazimiero mirtimi (1492). Tam nebaigtam laikotarpiui yra likę jo užrašų; taip pat apybraižų ir medžiagos kitiem dviem tomam. Jo rankraščiai yra perimti Lietuvių Katalikų Akademijos Romoje. Akademijos pirmininkas prof. dr. A. Liuima neseniai rašė, kad svarstoma leisti Zenono Ivinskio rašytų seriją, kurios I tomu eitų tasai jo nebaigtas veikalas.

Užsiminęs dr. Dovydą Fajnhausą, pastebėjau, kad esu prisidėjęs prie kitų istorikų rekomendacijos priimti ir paremti jo pasiūlymą parašyti tam tikro Lietuvos praeities laikotarpio originalų veiklą, pagal jo pateiktą planą, nuo pirmojo padalijimo (1772) ligi Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo (1918). Tačiau nesu sakęs, kad su dr. D. Fajnhausu tariamasi "tęsti Ivinskio pradėtą darbą", kas reikštų, jog jam būtų pavesta parašyti likusius du tomus. Ivinskis buvo planavęs III tomu apimti 1492 — 1795 metus ir III tomu 1795 — 1945. Dr. D. Fajnhauso veikalas apimtų tik dalį to laikotarpio. Aš rodos, aiškiai pabrėžiau, kad Lietuvių Fondo sudaryta su prof. Z. Ivinskiu sutartis liko neįvykdyta, o tuo pačiu ir ištisinio Lietuvos istorijos veikalo klausimas tebelieka neišspręstas.

Suminėjau kitus veikalus iš neaprašyto laikotarpio: dr. A. Šapokos "Lietuva ir Lenkija po 1569 metų Liublino unijos" (1938) ir dr. K. Avižonio "Bajorai valstybiniame Lietuvos gyvenime Vazų laikais" (1940). Abu tuos veikalus galima būtų perspausdinti, ir jie apimtų 1587 — 1795 laikotarpį. Priminiau ir tai, kad dr. Kazio Griniaus Fondas numato parengti Nepriklausomos Lietuvos laikotarpio kolektyvinį veikalą. Užsiminiau dar apie galimybę rengti naują laidą A. Šapokos "Lietuvos istorijos". Ta proga papasakojau, kaip atsirado pirmasis to vadovėlio leidimas, susikryžiavus vyresniųjų ir jaunesniųjų istorikų skirtingom nuomonėm: pirmieji ragino koncentruotis į monografijas, antrieji išdrįso imtis ištisinio veikalo. Iš jaunųjų Z. Ivinskis, vėliau studijuodamas Vokietijoje, persisvėrė taip pat į monografines temas. Tačiau jis visą laiką galvojo apie bendrą Lietuvos istorijos veikalą, surinko jam nemažai medžiagos, susidarė metodinį planą, savą periodizaciją ir beveik atbaigė I tomą. Tad skelbti, kad toje srityje nieko nepadarė, nėra tiesa.

Simas Sužiedėlis

1974 birželio 7.

HISTORY OF LITHUANIA

Prieš kiek laiko išėjo iš spaudos nauja anglų kalba knyga "History of Lithuania" skirta Lietuvos jaunimui ir amerikiečiams. Šioje knygoje kondensuotai aprašyta lietuvių tautos istorija nuo seniausių amžių iki mūsų laikų turi 142 psl. 38 iliustracijas ir 4 žemėlapius. Knygos autorius yra prel. dr. J. B. KONČIUS. Išleido J. A. V. Lietuvių Bendruomenė. Knygos kaina 2 dol. Gaunama

"DRAUGE", 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629

Marquette Parko LB birželio mėnesio įvykių minėjimo eisena į bažnyčią birželio 9 d. Nuotr. A. Gulbinsko

JAV LB KRAŠTO VALDYBOS KREIPIMASIS

į visus LB Vidurio Vakarų Apygardos lietuvius

JAV LB Vidurio Vakarų apygardos kai kuriose apylinkėse šių metų pradžioje pasirodė antibendruomeniško pobūdžio išpuoliai, privertę krašto valdybą imtis žygių, kad LB organizuotoje veikloje nebūtų pažeidžiami demokratiniai principai ir kad nebūtų iškreipta Lietuvių Bendruomenės prigimties samprata. Krašto valdybai sunku nustatyti, kokios versmės Chicagoje išmetė LB ardymo srautą, tačiau į jį galima žvelgti įvairiai ir galima sutikti, kad jis yra tautinio ir bendruomeninio nesąmoningumo rezultatas, arba piktos valios sukurstytas, arba galima ir prielaida, kad tai yra Lietuvos okupanto kėslų sunaikinti mūsų išeiviją išdava.

JAV LB krašto valdybos vardu atskirais raštais buvo kreiptasi į antibendruomeniniuose išpuoliuose dalyvaujančius asmenis, juos kviečiant ne tik pademonstruoti bendruomeninį solidarumą, bet ir pozityviais darbais įsijungti į LB organizacinę veiklą.

Tačiau, nežiūrint į tai, būrelis antibendruomeniškai nusistačiusių asmenų spaudoje apmokamais pranešimais pasiskelbė, kad, esą, tai jie sudarę LB Vidurio Vakarų apygardos valdybą, o kai kurie buvusių LB Cicero ir Marquette Parko apylinkių valdybų nariai, kiek patirta, bando vaidinti tų apylinkių valdybas ir vykdyti LB apylinkių valdybų funkcijas, rinkdami solidarumo įnašus ir įvairias aukas. Surinktieji pinigai, savaime suprantama, nepasiekia nei LB valdomųjų organų, nei LB institucijų. Tačiau krašto valdyba nemano, kad dėl šių dalykų jai reiktų imtis kraštutinės priemonės — teismo, kad būtų sutramdyti LB darbo kenkėjai. Visa tai skelbiant viešumai, tenka apeliuoti į LB Vidurio Vakarų apygardos lietuvius, kad jie, ignoruodami antibendruomeniškus kai kurių asmenų išpuolius, aktyviau prisidėtų prie LB pozityvių darbų, kuriems vadovauja pagal LB įstatus bei demokratinius principus rinkta LB Vidurio Vakarų apygardos valdyba, kurios pirmininkas yra Romas Kronas. Ta pačia proga primintina, kad LB Cicero apylinkės vald. pirmininkas yra Adolfas Markelis, o Marquette Parko — Vladas Velža.

Didi LB idėja ir reikšminga LB organizacinė veikla tejungia mus visus darbams Lietuvai ir lietuvybei.

JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdyba

AR PRARAS NAMĄ UŽ 59 DOL?

Lillian Ware, 59 m. amžiaus Evanstono moters namai buvo parduoti iš varžytinių už nesumokėtus 59 dol. 61 centą mokesčių. Juos nupirko David Gray, bet gubernatorius Walker ėmėsi iniciatyvos patvarkyti, kad tas 25,000 dol. vertės namas būtų moteriai grąžintas.

RUOŠIASI PASAULIO NEGRŲ KONGRESUI

Chicagoje buvo suvažiavę negrų atstovai iš visų JAV ir tarėsi apie Tanzanijoje šaukiamą Pan African — viso pasaulio negrų kongresą, kuris įvyks birž. 19-27 dienomis.

SUSITARĖ SU DRABUŽIŲ GAMYBOS DARBININKAIS

Chicagos drabužių gaminimo unija nutarė priimti naują sutartį, pagal kurią jų atlyginimas pakeliamas vienu doleriu valandai ir dabar jie gaus 4.45 dol. Chicagoje yra 5,000 šios unijos darbininkų.

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radijo Valanda jau 30 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams. Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. p. p., iš WEVD Stoties New Yorke (1330 kil. AM ir 98.9 meg. FM).

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas
1467 Force Dr.
Mountainside N. J. 07092
Tel 232-5565 (code 201)

Kviečiame taip pat klausytis Lietuviškų Kultūrinių Valandų anglų kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties. (New Jersey WSOU) (89.5 meg. FM) Pirmad. 8:05-9:00 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas).

A. † A.

Inž. JUOZUI BULOTAI mirus,

giliame liūdesy likusią ŽMONĄ, VAIKUS ir brolį inž. JULIŲ su šeima nuoširdžiai užjaučiame.

Ona Karosienė
Violeta Karosaitė

Pranešame giminėms ir draugams, kad gauta telegrama iš Lietuvos, jog mano mylima sesuo

A. † A. Magdalena Stanaitienė

mirė 1974 m. birželio 11 dieną. Laidojama birželio 14 dieną.

Nuliūdęs brolis William J. Kareiva
ir šeima

A. † A. EDWARD DAUSKURDUI mirus,

motinai DALEI KETVIRTES, dukteriai PETRONĖLEI DAUSKURDAS, broliui CLEM DAUSKURDAS ir visiems giminėms reiškiame gilią užuojautą.

Šakių Apskr. Klubas

Lietuvoje mirus amžiaus ir rūpesčių išvargintai motinai,

BALIUI RAUGUI

ir jo šeimai reiškiame užuojautą.

Krikšto sūnus Virgus
su tėvais ir broliu

Mylimai motinai Lietuvoje mirus,

VANDAI MAŽEIKIENEI

gilią užuojautą reiškia

Liudas Arbas ir šeima

A. † A. Marijona Barmus

(BERNOTAVIČIENĖ)
Viršulaitė

Gyveno Šv. Šeimos Viloje, Lemont, Illinois.
Mirė birželio 12 d., 1974, 7:30 val. ryto, sulaukus 77 m. amž.
Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 50 m.
Pasiliko dideliame nuliūdime giminaitės Marion Zemeske, Julija Varkonis, kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Priklausė Šv. Kazimiero Seserų rėmėjų draugijai.
Kūnas pašarvotas Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 West 69 Street.
Laidotuvės įvyks penktad., birželio 14 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.
Vietoje gėlių prašoma siųsti aukas Šv. Šeimos Vilai, Lemont, Illinois.
Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Giminės.**

Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SOUTH WESTERN AVENUE

TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
Laidotuvių Direktoriai
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
4330 South Californnia Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
—TEVAS IR SŪNUS—
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. — Telef. GRovehill 6-2345-4
1410 S. 50th Ave., Cicero TOwnhall 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrgnia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel: YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

APLINK MUS

× **Rašytojas Antanas Giedrius - Giedraitis** iš Worcester, Mass., yra atvykęs į Chicagą ir apsistojęs pas savo dukterį Grožvydą. Čia jis rūpinasi medžiaga Jurbarko monografijai paruošti ir išleisti. Monografija jau baigiama ruošti, tik dar reikia nuotraukų ir rūpesčio jai išleisti. Šia proga rašyt. A. Giedrius, lydimas dukters Grožvydos ir J. Mackevičiaus, aplankė ir "Draugo" redakciją.

× **Lietuvos Vyčių sendraugių** susirinkimas įvyks sekmadienį, birželio 16 d., 2 val. p. p. Vyčių salėj. Atskiri kvietimai nariams nebus siunčiami. Nariai kviečiami gausiai dalyvauti. Bus svarstomi Vyčių, Amerikos Lietuvių Tarybos ir kitų organizacijų ruošiamų seimų reikalai, renkami atstovai, taip pat priimami narių mokesčiai.

× **Šatrijiečiai,** studentai ir vyresnieji, šį sekmadienį, birželio 16 d. daro išvyką už miesto į gražią Jurgaitienės sodybą — 5938 Clarendon Hills, Clarendon Hill, Ill. Iš Chicagos ar Cicero važiuoti, kaip važiuodavom į buv. Marijonų ūkį. Renkasi 2 valandą po p.

× **Prel. dr. Juozas Končius,** prieš kurį laiką atvykęs iš Romos, Chicagoje pasitikrinęs sveikatą ir turėjęs akies operaciją, birželio 12 d. išvyko ilgesniam poilsiui į Floridą. Apsigyvens pas kun. A. Senkų Lake Worth, Fla. Prieš išvykdamas prel. Končius, lydimas kun. St. Šantaro, aplankė "Draugo" redakciją ir parodė iš Lomžos, Lenkijoje, vyskupo gautą itališkai rašytą lietuvių reikalais laišką.

× **Dalios Bobelienės** laišką išspausdino "Sun-Times". Laiške klausia, ar mes galime ramiai stebėti apiplėšimą ir ramia sąžine pirkti gėrybes iš žudikų? Šitaip yra su Sovietų Sąjunga, kuri apiplėšė ir iššudė milijonus žmonių ir pavergė kraštus, kaip Lietuvą ir kitus. Tegu Sovietų Sąjunga išveda savo dalinius iš pavergtų kraštų, tegul leidžia laisvus rinkimus, tada galės būti laisva prekyba su Sov. Rusija, sako laiško autorė.

× **DLK Birutės draugijos** centrinio skyriaus ir LVS Ramovės Chicagos skyriaus ramovėnų išvyka į gamtą įvyks birželio 23 d. prie nepriklausomos Lietuvos prezidentų eglių, International Friendship Garden, Michigan City, Ind. Nariai ir svečiai, kurie norėtų važiuoti autobusu, prašome registruotis šiais telef. 735-5118 ir po 6 v. v. 523-7248. Registruotis iki birželio 18 d.

× **Liet. Mot. federacijos** Chicagos klubo valdyba prašo nares dalyvauti pabaltiečių organizuojamame žuvusiųjų minėjime birželio 14 d. 4:30 v. v. Civic aikštėje, Chicagos miesto centre.

× **Dr. Kazys Alminas,** Loup City, NE, atnaujindamas prenumeratą parėmė mūsų spaudos darbus auka. Dėkojame.

× **Mrs. Mary Pratkelis,** Omaha, apmokėdama vieną sąskaitą, pridėjo 12 dolerių auką savo dienraščiui stiprinti.

Labai ačiū.

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.

Mutual Federal Savings 2212 West Cermak Road Telefonas **VI 7-7747.** (sk.)

Dėl išvažiavimo parduodamas mūrinis gražus namas su dideliu sklypu. Tinley Park, Ill.

Skambint — 532-6241

× **"Naujųjų Metų istorijos",** rašyt. Birutės Pūkelevičiūtės premijuoto romano, pirmajai laidai išsibaigus, buvo išleista antra laida, kuri jau gaunama "Draugo" administracijoje ir tuoj bus išsiuntinėta platintojams.

× **Kun. Kazimieras Petrauskas,** gyvenąs Albuquerque, N. M., pabuvojęs Chicagoje pas seserį ir sesers dukros šeimą Raudonius, atšventęs kartu su kitais draugais kunigystės 40 metų sukaktį, birželio 12 d. išvyko atgal į savo nuolatinį darbą. Ta proga jis įsigijo naujausių leidinių.

× **Ona Čaplinskienė,** "Draugo skaitytoja ir lietuviškų reikalų rėmėja, gyvena Darien, Ill., ir priklauso LB Lemonto apylinkei. Ji jau keli metais kai susirašinėja su prez. Nixonu. Ji parašo jam laiškus, aukoja šv. Mišias už prezidento šeimą ir visada prašo, kad nebūtų užmiršta vargstanti ir okupuota Lietuva. Paskutinį padėkos laišką iš prez. Nixono gavo balandžio 29 d.

× **Švč. P. M. Gimimo parap.** tretininkų brolijos susirinkimas įvyks 2 v. p. p. bažnyčioje.

× **Marijona Barmus** iš Marquette Parko yra Šv. Šeimynos vilos gyventoja ir šiuo metu guli Šv. Kryžiaus ligoninėje dr. Petro Brazio priežiūroje.

× **Albinas Rapšys** Lietuvių veteranų c. v. kasininkas, jo pavardė buvo praleista vakar dienos "Drauge" paskelbtam LV c. v. sąstate.

× **Dail. A. Petrikonio tapybos paroda** atdara 7 dienas savaitėj nuo 10 val. ryto iki 6 v. v. Pirm., ketv. ir penkt. iki 9 val. vak. Marquette Meno galerija, 3215 W. 63 St., prie Kedzie Ave. Paroda tęsis iki birž. 23 dienos. (pr.)

× **Kam pirkti bet kokį vėsintuvą,** jei pas Gradinską galite gauti gerąjį Emerson. 2512 W. 47 St., FR 6-1998. Atd. 9-6; pirm. ir ketv. 12-9. Sekm. ir treč. užd. (sk.)

Chicagos Aukšt. lit. mokyklos XXIII laidos abiturientai Jaunimo centre iškilmingo išleistuvių akto metu birželio 2 d. Nuotr. V. Jasinevičiaus

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

TRAGIŠKOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS CICERO KOLONIJOJ

Minėjimas prasidėjo šv. Mišiomis, gyvų ir mirusiųjų tragiškojo birželio aukų intencija. Jai atnašavo ir tai dienai pritaikintą pamokslą pasakė kun. dr. K. Trimakas. "Kaip Trejybės paslaptyje Dieviškieji Asmenys viens kitą tvirtina, taip ir išvežtųjų paslaptyje matome, kad tremtinys tremtinį tvirtina. Užsidekime ir mes panašia kaip ir jie dvasia.

"Kad galėtume išpildyti Sibiro tremtinių laiške išreikštą troškimą su jais geriau jausti, mąstyti ir garbinti Viešpatį, melskimės jų žodžiais".

Tai buvo reto grožio pamokslas, kurio mintys privertė ne vieną susimąstyti. Tų žodžių fone praėjo ir tolimesnė minėjimo programa.

Prie šv. Mišių rimties daug prisidėjo ir sol. Dalios Kučėnienės giedojimas: Sasnausko—Malda ir Gound — Ave Maria. Šv. Mišiose dalyvavo neįprastai daug lietuvių.

Oficialioji dalis salėje pradėta įspūdingai pravestu susikaupimu. Tai dail. A. Valeškos idėja. Čiurlionio preliūdui skambant (A. Prapuolenytė) užuolaidos atsiskleidžia. Scenoje Pieta. (Dail. Valeškos). Tautiniais rūbais pasipuošusios F. Bobinaitė ir L. Radvilaitė padeda bijūnų puokštę ir skaito maldą į Mariją iš Sibiro tremtinių maldaknygės. Po to Amerikos ir Lietuvos himnus giedojo D. Kučėnienė.

LB valdybos pirm. A. Markelis po trumpo atidarymo žodžio pakviečia į prezidiumą kongr. R. Hanrahan, kuris yra sutinkamas ovacijomis ir atsistojimu, R. Kudukis, Clevelando mero dešiniąją ranką, J. Kimbarką, ciceriečių draugą, aukštą miesto pareigūną Kaz. Oksą, Br. Nainį, PLB pirmininką ir R. Kroną. Vak. Vidurio apygardos pirmininką.

R. Hanrahan savo pranešime nupasakojo S. Kudirkos bylos eigą. Pasisakė, kad jis žavisi lietuvių ištvermingumu kovoje už tiesą, kad labai dėkingas p. Kezienei, LB Tarybos narei visuomeniniams reikalams ir Americans For Simas pirmininkei, už nuolatinį jo informavimą, ir, kad nors Valstybės departamentui ir nelabai patinka, bet jis neleis jiems užmiršti Simo motinos ir Simo bylos, tol kol jie ntatsidurs JAV.

PLB pirmininkas Br. Nainys pasveikino ciceriečius ir visų lietuvių vardu padėkojo R. Hanrahan už tokią didelę pagalbą lietuviškam reikalui.

Raimundas Kudukis savo programinėje kalboje apibudino išvežtųjų, Kalantos, Kudirkos ir kitų aukas, nors skirtingais motyvais sudėtas, bet tarnaujančias tam pačiam tikslui — laisvei laimėti. Jis išvardino daugelį uždavinių, kuriuos privalėtume atlikti akyvaizdoje sudėtų aukų. Taip pat pastebėjo, kad turėtume realiai žiūrėti į susidariusią politinę padėtį ir siekti to kas pasiekiama šiuo momentu. Svečiui iš Clevelando už tokią prasmingą paskaitą ciceriečiai pareiškė savo dėkingumą ilgai užsitęsusiais plojimais.

Meninę dalį pravedė Audronė Arštikytė, o paruošė Julius Balutis, Jonė Bobinienė ir Aldona Prapuolenytė. Programą sudarė A. Barono ištrauka iš knygos "Vėjas lekia lyguma", kurią skaitė Paulius ir Vytas Laniauskas, vietas, kuriose buvo kalbama apie mirusiųjų partizanų dvasią, rečitavo mergaičių choras.

Po to sekė St. Santvaro "Romo Kalantos išpažintis — septyni eilėraščiai, kuriuos deklamavo J. Arštikytė, F. Bobinaitė ir Daiva Markelytė, vietomis įsijungiant mergaičių dainas: Tėviškėlė ir Tykiai, tykiai Nemunėlis teka. Dainavo: A. Arštikytė, S. Baltrušaitytė, V. Elvikytė, L. Haenelytė, L. Grigaliūnaitė, J. Galinaitytė, R. Markelytė, D. Vyšniauskaitė ir Variakojytė.

Trečias numeris buvo Kudirkos teismas, vaidintas A. Žygo, P. Kisieliaus, J. Kuprio ir V. Olšausko. Šie trys dalykai kruopščiai ir su meile paruošti, ir Cicero jaunimo be priekaišto atlikti pasiekė klausytojų širdis ir dar kartą priminė, kokia didelė laimė, kad turime laisvę lietuviškai kalbėti ir meltis, laisvę galvoti ir veikti savo ir savo tautos gyvybei palaikyti.

Programą baigė J. c. choro grupė, vad. F. Strolios, padainuodama šiai progai tinkamas dainas. Kadangi meninė dalis buvo skirta birželio ir šių dienų aukoms prisiminti, ji praėjo be plojimų, tyliam susikaupime. Minėjimas, kuriame dalyvavo per 300 žmonių buvo baigtas visų sugiedota Lietuva brangi.

Cicerietis

Kongr. R. Hanrahan kalba Cicero lietuviams baisiojo birželio minėjime, birželio 9 d. Nuotr. Jono Kuprio

CHICAGOS ŽINIOS

NUTRENKĖ ELEKTRA

Chicagos darbininkas Jose I. Garza pirmadienį buvo elektros nutrenktas Elk Grove Village vietovėje, kur jis dirbo tiesdamas kanalizaciją. Jis stovėjo vandens griovy, norėdamas nukelti gabalą cemento nuo gervės kabelio. Tuo tarpu vėjas atpūtė elektros vielas ir darbininką nutrenkė.

DIPLOMAS SERGANČIAM KAULŲ DŽIOVA

Keturiolikos metų berniukas Calvin Johnson labai džiaugiasi, kad gulėdamas Cook apskr. ligoninėje gavo 8 skyriaus baigimo diplomą. Svarbiausia, kad gydytojai jam pasakė, jog yra vilties jam vaikščioti, nors jį prislėgė sunki nugarkaulio džiova ir kaulo uždegimas. Ligoninėje jis išgulėjo dvejus metus.

TARIASI, KAIP MINĖTI

Daugiau trijų šimtų korporacijų vadovų susirinkimas birželio 111-13 d. Conrad Hilton viešbuty svarsto, kaip Chicagoje paminėti 200 m. nepriklausomybės sutartį.

AUTOBUSO ŠOFERIS MIRĖ PRIE VAIRO

Chicagos miesto autobuso šoferis Thomas J. Hassett antradienį gavo širdies smūgį ir mirė prie vairo vos spėjęs sustoti prie Archer ir Cicero gatvių sankryžos. Turėjo 56 m. Miesto tarnyboje išbuvęs 29 m.

POLICIJOS SUSIŽINOJIMO PRIEMONĖS

Chicagos policija negali naudotis jai numatytų susižinojimo — komunikacijos priemonių, kurių vertė 2 mil. dolerių, nes policijos departamentas nenusikratė diskriminacijos kaltinimų.

BOMBA MOKYKLOJE

Bomba, kuri policijos nuomone buvo pakankamai stipri, kad galėjo užmušti nekaltus vaikus, buvo rasta Clissold mokyklos, 2350 W. 110 Place, Chicagoje, sporto salėje. Bomba buvo padaryta iš metalinio vamzdžio 15 colių, ilgio, turėjo neuždegtą fejerverkų dagtį. Rado mokytojas 12:10 val. dieną.

Svečiai Cicero, Ill., birželio 9 d. surengtame tragiškojo birželio įvykių minėjime. Nuotr. A. Gulbinsko

RETŲ GRETŲ ŠEIMOJE

Lietuvos kariuomenės kūrėjų — savanorių s-gos Chicagos skyriaus metinis narių susirinkimas įvyko birželio 9 d. 2 val. p. p. Chicagos Savings and Loan b-vės iškilmių salėje. Dalyvavo vietoje gyvenančių didesnė dalis skyriaus narių. Susirinkimą atidarė vald. pirm. J. Tamulis, pakviesdamas narius susikaupimu pagerbti birželinių liūdnųjų sukaktuvių proga visus rusų išvežtuosius į Sibirą iš Lietuvos savanorius, kurių buvo apie porą tūkstančių ir metų bėgyje mirusius skyriaus narius A. Avižienį ir M. Ramanauską.

Susirinkimui vadovauti išrinktas gen. M. Reklaitis, o susirinkimo protokolui parašyti J. Kanišauskas. Pateikta dienotvarkė priimta be pataisų. Pereito susirinkimo protokolą perskaitė B. Raziūnas. Skyriaus valdybos pirm. J. Tamulio metinės veiklos ir kasin. A. Juodkos piniginės apyvartos pranešimai priimti be pataisų ir patvirtinti. Kasos stovio patikrinimo pranešimą padarė kontr. kom. vardu K. Mikolajūnas.

Skyriaus valdybos ir kontr. kom. nariai palikti ir sekantiems metams prirenkant 3 kandidatus.

Susirinkimo pabaigoje skyriaus valdyba įgaliota dalyvauti š. m. rugsėjo 28-29 dienomis Amerikos lietuvių kongrese, suruošti vieną parengimą su kultūrine programa ir apgailestauta dėl LB padalinių įvykusių suskilimų. Susirinkimas baigtas Lietuvos himnu. Po susirinkimo prie kavos ir užkandžių nariai savo tarpe pabendravo pasidalindami pergyventais ir esamais įspūdžiais.

M. K.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Lietuvių Studentų sąjungos centro valdybos** pirm. Gediminas Mikalauskas ir vicepirmininkas Vytautas Jurgėla birželio 5 d. buvo nuvažiavę į Washingtoną ir ten dalyvavo LB-ALJS surengtoje JAV kongreso narių aplankyme, iškeldami Lietuvos reikalus. Jiems teko aplankyti ne tik eilę New Yorko, bet ir tolimesnių valstybių kongresmanų įstaigas.

— **Aura Oslapaitė,** New Yorko moksleivių kupos pirmininkė, talkininkavo Amerikos Lietuvių Jaunimo sąjungos krašto valdybai paruošdama naujus valdybos blankus. Ji yra sukūrusi ALJS oficialų simbolį, kuris yra vytis Amerikos žemėlapio fone.

— **Dr. Juozas Girnius** kalbės ateitininkų sendraugių stovykloj Kennebunkporte tema Kosmopolitinė ir sovietinė tautos samprata. Stovykla vyks rugpiūčio 18-25 d. Registruotis dar galima adresu Rev. Superior, Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046.

— **JAV LB tarybos prezidiumas** Detroite, posėdžiauja kas savaitė ruošdamiesi tarybos sesijai, kuri įvyks birželio 15-16 d. Chicagoje. Paskutinis posėdis įvyko prezidiumo pirm. Algio Rugieniaus namuose, kur buvo galutinai aptartas prezidiumo pranešimas bei sesijos pravedimo reikalai. Su prieš sesiją siunčiamu paskutiniu tarybos prezidiumo bendralaiškiu, kartu pasiųsta naujas LB garbės teismo taisyklių projektas, kurį taryba savo sesijoje turės apsvarstyti. Taip pat prezidiumas pasirūpino panašių taisyklių projektų paruošimu, apylinkių bei apygardų valdyboms, visuomeninių reikalų bei švietimo taryboms ir krašto valdybai taisyklių projektus. Iki šiol tokių taisyklių suderinti valdybų bei tarybų veiklai nebuvo.

— **Lietuviškos vestuvės** įvyks Los Angeles, Californijoje. Viktorija ir Ignas Gurčinai ir Elena ir Česlovas Gedgaudai paskelbė, kad jų vaikų, Dalios Gurčinaitės ir Vytauto Gedgaudo sukaktuvės, įvyks rugpiūčio 24 d. Šv. Kazimiero bažnyčioje.

DIDŽ. BRITANIJOJ

— **Inž. Rostislovas Baublys,** žinomas Londone lietuvis kultūrininkas, sulaukė 65 metų amžiaus ir išėjo į pensiją. Beveik visą Anglijoje buvimo laiką (nuo 1950 m.) R. Baublys dirbo kaip architektas darbo ministerijoje. Nuo 1958 m. jam buvo pavesti architektūriniai darbai parlamento rūmuose Londone, kur ir išdirbo iki išėjimo į pensiją. Kiek pailsėjęs, inž. Baublys žada savo profesijos darbo visiškai nepalikti. Viena privati firma yra pakvietusi jį architektu — patarėju.

VOKIETIJOJE

— **Vasario 16-sios gimnazijos** moksleiviai gegužės 12 d. meldėsi pilies salėje. Pamaldas prie lauko gėlėmis papuošto altoriaus laikė gimnazijos evangelikų kapelionas vicesenj. J. Urdzė, vargonais lietuviškas religines giesmes grojo mokyt. V. Banaitis. Pamoksle kun. Urdzė kalbėjo apie Dievo veikimą į žmogų: žmogus be Dievo malonės negali išsiversti. Katalikų kapelionas kun. J. Dėdinas trumpame pamokslėly sveikino motinas ir priminė jų vaidmenį lietuviškos šeimos ir tautos gyvenime.

— **Mokyt. Fricas Skėrys** — kun. diakonas. Birželio 8 Bremene įvyko praplėsto Lietuvių evangelikų liuteronų vyr. Bažnyčios tarybos prezidiumo posėdis. Vienas jo darbotvarkės punktų yra mokyt. Fr. Skėrio ordinacija į kunigus diakonus.

— **Vasario 16 gimnazijoj** mokslo metai baigiami liepos 6 d. Naujieji mokslo metai prasideda rugsėjo 9 d.

— **Rastatte** motinos pagerbtos gegužės 12 d. pamaldomis ir dienai pritaikintu pamokslu. Po pamaldų įvyko susirinkimas, kur gražių minčių apie motinas pažėrė kun. Alf. Bernatonis. Balsingi raštatiškiai pobūvį pajvairino dainomis.

— **Žmogaus teisių diena Bad** Cannstate įvyks birželio 13 d. Ruošia lietuviai latviai ir estai, kartu su vokiečiais. Bus ekumeninės pamaldos. Po pamaldų kalbės profesorius daktaras J Eretas iš Baselio, dainuos solistas B. Piekalnitis, šoks estų ir latvių šokių grupės.

Sol. Laima Stepaitienė koncerto metu Estų Kultūros namuose Deerfield, Ill. Koncertas buvo gegužės 25 d. šalia — akompaniatorė. Solistės rečitalis bus rugsėjo 29 d. Jaunimo centre.

KANADOJE

— **Vanda ir Aleksandras Lapinai** atšventė auksinę vedybinio gyvenimo sukaktį. Šeimos šventė buvo pradėta Aušros Vartų šventėje Mišiomis, kurias atnašavo kun. J. Kubilius, sukaktuvininkams suteikdamas palaiminimą. Po to seselių namuose įvyko pagerbimas — vaišės. Pobūviui vadovavo S. Kęsgaila. Jį suruošė trys sūnūs inžinieriai, baigę mokslus Montrealyje: Zigmas, Rimas ir Kęstutis. Aleksandras Lapinas buvo nepriklausomos Lietuvos pulkininkas, savanoris — kūrėjas. Sukaktuvininkams įteikta brangi ir graži dovana.

— **Daina Kerbelytė,** Elenos ir Vaclovo Kerbelių duktė, diplomo gavimo proga atostogų praleisti išskrido į Graikiją.

GERIAUSIA DOVANA JAUNOMS MARČIOMS

Popular Lithuanian RECIPES

Penktoji laida

Jei jūsų marti yra lietuvė ar kitos kilmės, geriausia vedybinė dovana yra naujai išleista knyga Juzės Daužvardienės

Visų įprastų lietuviškų valgių receptai yra šioj knygoj. Nurodymai trumpi, aiškia anglų kalba surašyti ir lengvai įvykdomi.

Kaina tik $3.00

Užsakymus siųskite:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Persiuntimo išlaidoms prašoma pridėti 25 ct., o Illinois gyventojai prideda dar 15 ct. mokesčiams.